

ORTAK GELECEK

için

YENİ PARTİ PROGRAMI

24/07/2026

YENİ
PARTİ

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I. DEĞİŞİM ÇAĞRISI	1
DÜŞÜNSEL TEMELLERİMİZ VE SİYASİ KİMLİĞİMİZ	3
BÖLÜM II. DEMOKRASİ, YÖNETİM VE ADALET	6
Demokratik Yönetim Reformu	6
Demokrasi, İnsan Hakları ve Hukukun Üstünlüğü	7
Dijital Demokrasi, Medya ve Bilgi Hakkı	7
Adaletin Tesisi	8
Siyasal Özgürlük İçin Hukuki Güvenceler	8
Anayasal Denetim ve Kurumsal Hukuk Devleti	9
Ayrımcılıkla Mücadele ve Çoğulculuk	9
Aktif Yurttaşlık ve Örgütlü Toplum	10
Demokrasi ve Siyasi Partiler	11
Yolsuzlukla Mücadele, Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik	11
Yerellik ve Yerinden Yönetim	12
BÖLÜM III. KALKINMA VE EKONOMİ	13
Refah, Eşitlik ve Verimlilik Temelli Kalkınma	13
Kalkınma İlkeleri	14
Kalkınmacı Devletin Ekonomik ve Sektörel Politikaları	14
Makroekonomik Politikalar	19
Ekonomide Dönüşüm Politikaları	20
BÖLÜM IV. SOSYAL DEVLET	23
Hak Temelli Sosyal Politika	23
Güçlü ve Adil Sosyal Güvenlik Sistemi	23
Sosyal Hizmetler	24
Ayrımcılıkla Mücadele	24
Sağlıklı, Uzun ve Kaliteli Yaşam	26
Herkes İçin Barınma ve Enerji Hakkı	27
Özgür Birey, Güçlü Gelecek ve Kalkınma İçin Eğitim	27
Toplumsal Cinsiyet Eşitliği	30
Özgür, Eşit ve Kurucu Gençlik	32
BÖLÜM V. DIŞ POLİTİKA, GÜVENLİK VE DİRENÇLİLİK	33
Dış Politika	33
Güvenlik	34
Dirençlilik	37

BÖLÜM I. DEĞİŞİM ÇAĞRISI

Türkiye kadim tarihi ve gelecek potansiyeli ile güçlü ve büyük bir ülkedir. Bu ülkenin toprağı bereketli, insanı çalışkan, gençleri yetenekli, kadınları güçlü, girişimcileri cesurdur. Türkiye'nin geçmişten gelen büyük bir devlet birikimi, Cumhuriyet'le kazanılmış güçlü kurumları ve geleceğini değiştirebilecek muazzam bir toplumsal enerjisi vardır.

Ancak bugün bu büyük ülkenin imkanları, vatandaşları için refaha, güvenceye, güvenliğe ve umuda dönüşmemektedir.

Bu kara düzeni değiştireceğiz.

Bir tarafta ülkenin zenginliğini, devletin imkanlarını ve siyasal gücü kendi elinde toplayan küçük bir azınlık vardır. Diğer tarafta alın teriyle yaşayan, çalışan, üreten; ancak emeğinin ve ürettiğinin karşılığını alamayan milyonlar bulunmaktadır.

Bir tarafta ayrıcalıklarla büyüyenler, kuralsızlıktan güç alanlar ve hesap vermeden yönetenler; diğer tarafta ay sonunu getirmeye çalışan işçiler, memurlar, çiftçiler, esnaf, emekliler, gençler, kadınlar ve çocuklarının geleceğinden kaygı duyan aileler vardır. Bu düzen kendiliğinden değişmeyecek. Biz değiştireceğiz.

Bu kara düzeni değiştireceğiz.

Bugün Türkiye'de asıl mücadele, ülkenin zenginliğini ve devletin gücünü elinde tutan bir avuç insanla, emeğiyle bu memleketi ayakta tutan on milyonlar arasındadır.

Memleketin zenginliği, devletin imkanları ve siyasal güç giderek daha küçük bir çevrenin elinde toplanmaktadır. Bir avuç insan ayrıcalıklarla büyürken milyonlar hayat pahalılığı, güvencesizlik ve gelecek kaygısıyla yaşamaktadır. Çalışanlar emeklerinin karşılığını alamamakta, emekliler geçinememekte, çiftçiler toprağından uzaklaşmakta, esnaf ayakta kalmakta zorlanmaktadır. Gençler kendi ülkelerinde bir gelecek kurabileceklerine olan inançlarını kaybetmekte, kadınlar eşitsizlik ve şiddet karşısında korunmamaktadır. Şiddet sokaklardan okullara taşmaktadır.

Bu kara düzeni değiştireceğiz.

Toplulun büyük çoğunluğu üretmekte; küçük bir azınlık zenginleşmektedir. Milyonlar kurallara uymakta; bir avuç insan kendisini hukukun üzerinde görmektedir. Halk seçimlerde, meydanlarda ve yaşamın her alanında iradesini ortaya koymakta; fakat iktidar gücü, halkın iradesini etkisizleştirmek için kullanılmaktadır.

Bu kara düzeni değiştireceğiz.

Yoksulluğu bitireceğiz. Adaletsizliğe son vereceğiz. Gençlerin ülkelerinden ayrılmayı tek çıkış yolu olarak görmediğı bir düzen kuracağız. Bir çocuğun ailesinin sosyoekonomik koşulları, yaşadığı coğrafya nedeniyle nitelikli eğitime, sağlıklı beslenmeye ve güvenli bir

geleceğe ulaşamamasına sebep olan engelleri ortadan kaldıracacağız. Devletin liyakat yerine, kişilere sadakatle yönetilmesine, hukukun güç sahipleri için işlemesine ve siyasetin dar bir çıkar çevresinin hizmetine sokulmasına son vereceğiz.

Bu kara düzeni değiştireceğiz.

Dünya kabuk değiştirmekte, küresel sistem çoklu krizler içerisinden geçmektedir. Belirsizlikler ve tehditler çoğalmaktadır. Zayıflayan demokrasimiz, kırılgan ekonomimiz bu tehditler karşısında dayanıklılığımızı ve ülkemizin gücünü azaltmaktadır. Halk iradesine dayanan güçlü bir demokrasiyi kuracak, herkesi kapsayan bir kalkınma stratejisiyle güçlü bir ekonomi kuracağız. Ülkemizin içeride ve dışarıda çok boyutlu güvenlik mimarisini tahkim edecek, Türkiye'yi geleceğin dönüşümlerine hazırlayacağız.

Bu kara düzeni değiştireceğiz.

Biz, yalnızca yeni bir siyasi parti kurmak için değil, Türkiye'de siyaseti, iktidarı ve hayatın işleyişini, Türkiye'nin kaderini değiştirmek için yola çıkıyoruz.

Bu kara düzeni değiştireceğiz.

Yeni Parti, ülkenin karşı karşıya bulunduğu sorunları uzaktan tarif eden, halkın öfkesini yatıştıran veya bütün umutları bir sonraki seçime erteleyen bir siyaset anlayışını kabul etmez. Siyasetin görevi, toplumun değişim talebini bastırmak değil; bu talebi demokratik, barışçı ve örgütlü bir güce dönüştürmektir. Bu yeni siyaseti hep birlikte kuracağız.

Bu kara düzeni değiştireceğiz.

Türkiye'nin ihtiyacı, yurttaşları yalnızca seçim günü oy kullanan seçmenler olarak gören anlayışın aşılması; yurttaşların ülkenin geleceğine ilişkin söz ve karar sahibi olduğu katılımcı bir siyasal düzenin kurulmasıdır. Değişim, yalnızca sandıkta verilen oyla değil; mahallede, iş yerinde, okulda, üniversitede, tarlada, fabrikada ve hayatın her alanında söz sahibi olan insanların ortak iradesiyle gerçekleşecektir.

Bu kara düzeni değiştireceğiz.

Bizim siyasetimiz korkuyu yenmeyi, umudu büyütmeyi ve dağınık tepkileri ortak bir değişim iradesinde buluşturmaya amaçlar. Çünkü iktidarlar, toplum, iradesini siyasete taşıyabildiği zaman değişir.

Bu kara düzeni değiştireceğiz.

Partimiz, halkın siyasete aktif katılımını temel ilke olarak benimser. Partimiz gücünü; karar alma süreçlerine, demokratik örgütlenmeye, toplumsal mücadeleye, yani siyasete etkin şekilde katılan her toplumsal kesim ve siyasal görüşten gelen yurttaşlardan alır. Bizim için siyaset, toplumsal hayatın dönüştürülmesi ve halkın ortak geleceğinin inşa edilmesidir. Siyaset, meslek veya profesyonel bir uğraş değildir. Tüm yurttaşlar siyasetin asli öznesidir. Yurttaşların her kademede siyasete katılması, sözünü söylemesi, mücadele içinde yer alması, kendi kararlarını alması, aldığı kararları uygulaması partimizin temel

siyasi anlayıştır.

Bu kara düzeni değiştireceğiz.

Yeni Parti, iktidarı değiştirme, iktidar olma hedefini programının merkezine koyar. Bu hedef, yalnızca yöneten kişilerin değişmesi değildir. Devletin işleyişini, ekonominin önceliklerini, siyasetin dilini ve iktidarla yurttaş arasındaki ilişkiyi değiştirme iradesidir.

Bu kara düzeni değiştireceğiz.

Değişim; keyfiliğin yerine hukukun, kayırmacılığın yerine liyakatin, ayrıcalığın yerine eşitliğin, israfın yerine kamu yararının, korkunun yerine özgürlüğün geçmesidir. Değişim; devletin bir partinin veya kişinin mülkü olmaktan çıkarak yeniden milletin devleti haline gelmesidir.

Bu kara düzeni değiştireceğiz.

Yola çıktık; bu düzeni değiştirmeden, devleti yeniden milletin, ülkenin zenginliğini onu üretenlerin, geleceği ise çocuklarımızın yapmadan durmayacağız.

Bu kara düzeni değiştireceğiz.

DÜŞÜNSEL TEMELLERİMİZ VE SİYASİ KİMLİĞİMİZ

Temel dayanağımız, ulusal egemenliği esas alan Cumhuriyet'in kurucu felsefesidir. Mustafa Kemal Atatürk'ün özgürlüğe ve bağımsızlığa, yurttaşlık bilincine, çağdaş uygarlık hedefine dayanan bağımsız, demokratik ve egemen Türkiye ideali temel yol göstericimizdir. Siyasal anlayışımız; emeği koruyan, adaleti ve dayanışmayı güçlendiren, insan haklarını güvence altına alan, sosyal devlet ve katılımcı demokrasiye dayanan çağdaş sosyal demokrat değerlerden beslenir. Anadolu ve Rumeli'nin insan sevgisine, vicdana, hoşgörüyü ve birlikte yaşama kültürüne dayanan düşünsel birikimini ise ortak mirasımızın ayrılmaz bir parçası olarak kabul ederiz.

Atatürk'ün öncülüğünde kurulan Cumhuriyet, yalnızca bir yönetim biçiminin adı değildir. Cumhuriyet, egemenliğin saraydan alınıp millete verilmesidir. Toplumun tebaa olmaktan çıkarak eşit haklara sahip güçlü yurttaşlar haline gelmesidir. Akıl ve bilimin devlet yönetimine rehber olması, kadınların toplumsal hayata eşit olarak katılması ve bağımsızlığın halkın iradesiyle tamamlanmasıdır.

Biz Cumhuriyet'i geçmişte tamamlanmış bir tarih olarak değil, her kuşağın özgürlük, eşitlik ve adaletle geliştirmesi gereken canlı bir toplumsal sözleşme olarak görüyoruz.

Yeni Parti; cumhuriyetçilik, milliyetçilik, halkçılık, devletçilik, laiklik ve devrimcilikten oluşan Altı Ok'u, Atatürk ilkelerinin tarihsel mirasını ve ilerici özünü koruyarak, çağımızın demokrasi, özgürlük, eşitlik, yurttaşlık, adalet, dayanışma, kamusal yarar, bağımsızlık, bilim ve sürekli yenilenme hedefleri doğrultusunda benimser.

Partimiz, özgürlüğü ve eşitliği birbirinden ayırmaz. Yalnızca hukuken özgür olmanın

yetmediğini; yoksulluğun, işsizliğin, eğitimsizliğin ve güvencesizliğin de insanın özgürlüğünü sınırlandırdığını bilir.

Bir yurttaş düşüncesini açıklayabilirse özgürdür; ancak bununla beraber çocuğunu doyurabildiği, güvenli bir evde yaşayabildiği, sağlık hizmetine ulaşabildiği ve yarımından korkmadan çalışabildiği ölçüde gerçekten özgürdür.

Bu nedenle bizim siyasetimiz emeğin hakkını, adil bölüşümü, nitelikli kamu hizmetlerini, fırsat eşitliğini ve güçlü sosyal devleti savunur. Ülkenin büyümesini yalnızca rakamlarla değil, yurttaşların hayatındaki iyileşmeyle ölçer. Kalkınmanın nimetleri toplumun küçük bir bölümünde toplanıyorsa, orada gerçek kalkınmadan söz edilemez.

Biz, üretmeyen bir bölüşümcülüğü de adaletsiz bir büyümeyi de kabul etmiyoruz. Türkiye'nin daha çok üretmesini, daha yüksek teknoloji geliştirmesini, tarımını ve sanayisini güçlendirmesini, dünyayla rekabet etmesini hedefliyoruz. Fakat bu büyümenin emeği değersizleştirerek, doğayı tüketerek ve serveti küçük bir azınlıkta toplayarak gerçekleşmesine karşı çıkıyoruz.

Hedefimiz kapsayıcı kalkınmadır: Üreten, zenginleşen ve zenginliğini adaletle paylaşan bir Türkiye.

Yeni Parti, insan haklarını, hukukun üstünlüğünü, çoğulcu demokrasiyi, kadın-erkek eşitliğini, çevrenin korunmasını, barışı ve uluslararası dayanışmayı insanlığın ortak değerleri olarak kabul eder.

Barış, bizim için yalnızca çatışmanın olmaması değildir. Barış; yurttaşların birbirinden korkmadığı ve kimsenin birbirinden üstün olmadığı, farklı kimliklerin eşit saygı gördüğü ve hiçbir toplumsal kesimin kendisini devlet karşısında dışlanmış hissetmediği bir ortak yaşam düzenidir.

Türkiye'nin bütün meseleleri demokrasi içinde, siyaset yoluyla ve ortak akılla çözülebilir. Kimlikleri oy hesabının konusu haline getiren, toplumun bir kesimini diğerine karşı kullanan ve kutuplaşmadan medet uman anlayışı reddediyoruz. Toplumu ortak bir gelecekte buluşturma hedefimizi atacağımız her adımın temeli olarak görüyoruz. Bu ortak gelecek hedefinde buluşma iradesi kurduğumuz Türkiye İttifakı'nın harcıdır.

Türkiye İttifakı, parti yönetimleri arasında yapılan dar bir seçim pazarlığı değildir.

Türkiye İttifakı; adalet isteyenlerin, emeğinin karşılığını arayanların, çocuklarının geleceğinden kaygı duyanların, demokratik bir ülkede yaşamak isteyenlerin ve bu düzeni değiştireceklerin ittifakıdır.

Bu ittifakta işçi de çiftçi de, esnaf da sanayici de vardır. Gençler, kadınlar, öğrenciler, emekliler, kamu çalışanları, işsizler, engelliler, girişimciler, bilim insanları ve sanatçılar vardır. Bütün etnik kökenlerden, bütün inançlardan ve yaşam biçimlerinden yurttaşlar vardır. Solcular, sağcılar, yurtseverler, demokratlar, milliyetçiler, muhafazakarlar, özgürlükçüler vardır. Türkiye'nin doğusunda da batısında da, kentlerinde de köylerinde

de yaşayan; adalet, huzur, bereket ve değişim isteyen herkes bu ittifakın parçasıdır.

Bizi bir araya getiren, farklılıklarımızdan vazgeçmemiz değil; ortak geleceğimize sahip çıkmamızdır.

Yeni Parti, farklı kesimleri kendi kimliğinden ve sözünden vazgeçerek bir araya getirmeye çalışmaz. Herkese başka bir şey söyleyen, seçim kazanmak uğruna temel ilkelerini belirsizleştiren ve toplumu yalnızca bir oy hesabı olarak gören siyaset tarzını asla benimsemez.

Biz, Türkiye’yi nasıl değiştireceğimizi açıkça söylüyoruz ve bu değişime inanan herkesi ortak mücadeleye çağırıyoruz. Gücümüz, kapalı kapılar ardında yapılan siyasi hesaplardan değil; sözümüzün açıklığından, hedefimizin doğruluğundan ve halkın değişim iradesinden gelmektedir.

Partimiz, bir korkunun, bir zorunluluğun veya geçici bir siyasi hesabın ürünü değildir. Yeni Parti, Türkiye’nin gerçek demokrasiye, adalete ve umuda kavuşabileceğine duyulan heyecanın ve bunu gerçekleştirmeye dair toplumsal iradenin ifadesidir.

Biz halktan yalnızca destek istemiyoruz. Türkiye’yi birlikte değiştirmeye çağırıyoruz.

Çünkü bu memleket bir avuç insanın değil, hepimizindir.

Devlet hepimizindir. Ülkenin zenginliği hepimizindir. Gelecek hepimizindir. Türkiye hepimizindir.

Şimdi korkuyu yenmenin, umudu örgütlemenin ve Türkiye’yi yeniden milletin yapmanın zamanıdır.

Yolumuz uzundur, mücadele zordur biliyoruz.

Bu düzen kendiliğinden değişmeyecek, biliyoruz.

Biz değiştireceğiz. Hep birlikte değiştireceğiz.

Yola çıktık.

Bu kara düzeni değiştireceğiz.

BÖLÜM II. DEMOKRASİ, YÖNETİM VE ADALET

Demokrasi, siyasal iktidarın meşruiyetini halktan aldığı ve iktidarın halkın denetimine açık olduğu bir yönetim biçimidir. Bu nedenle partimize göre demokrasi yalnızca seçimlerden ibaret değildir. Demokrasi; yurttaşların özgürce söz söylediği, yönetime katıldığı, iktidarı denetlediği, haklarını güven içinde kullandığı ve yönetenlerin halka hesap verdiği bir düzendir.

Türkiye'nin ihtiyacı, siyasal yetkileri tek kişide toplayan yönetim anlayışının yerine; hukuk devletini, kuvvetler ayrılığını ve denetim mekanizmalarını, güçlü parlamentoyu, bağımsız yargıyı, yerel demokrasiyi ve aktif yurttaşlığı esas alan yeni bir demokratik düzenin kurulmasıdır.

Yeni Parti, demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğünü birbirinden ayırmaz ilkeler olarak görür. Yeni Parti iktidarında özgürlüklerin güvence altına alındığı, adaletin herkes için erişilebilir olduğu, devletin liyakatle yönetildiği, kamu kaynaklarının şeffaf kullanıldığı ve hiçbir yurttaşın kimliği, inancı, yaşam tarzı, cinsiyeti veya sosyal statüsü nedeniyle dışlanmadığı bir düzen kurulacaktır. Cumhuriyetimize yurttaşlık bağıyla bağlı olan herkes eşittir. Türk milleti bu anlayışla tanımlanır.

Demokratik Yönetim Reformu

Yeni Parti, halk iradesinin gerçek anlamda yönetime yansıdığı, güçlü ve denetlenebilir bir demokratik sistem kurmayı hedefler. Partimiz, halkın yalnızca seçim günlerinde değil, her gün kamusal kararların parçası olduğu, aktif yurttaşlık temelli bir demokrasi anlayışını savunur.

Güçlü meclise dayalı, kuvvetler ayrılığı ilkesini esas alan bir parlamenter sistem kurulacaktır.

Meclis'in yasama ve denetim yetkileri güçlendirilecektir.

Hükümet, parlamentoya karşı sorumlu ve denetlenebilir olacaktır.

Cumhurbaşkanlığı makamı tarafsız, birleştirici ve sembolik anayasal sınırlar içinde tanımlanacaktır.

Devlet yönetimi parti çıkarlarından ayrılacak; kurallı ve liyakat ilkesini temel alan bir kamu yönetimi anlayışı esas alınacaktır.

Temel hak ve özgürlüklerin kullanımını sınırlayan bütün keyfi uygulamalara son verilecektir.

Yerel yönetimler idari ve mali alandan güçlendirilecek, yeni ve demokratik bir merkez-yerel dengesi oluşturulacaktır.

Siyasi etik yasası çıkarılacak; siyasetin finansmanı ve kamu görevi anlayışı şeffaflaştırılacaktır.

Kadınların ve gençlerin siyasette eşit temsili için bağlayıcı mekanizmalar kurulacaktır.

Üniversite özerkliği, akademik özgürlükler, basın özgürlüğü ve örgütlenme hakkı güvence altına alınacaktır.

Demokrasi, İnsan Hakları ve Hukukun Üstünlüğü

Demokrasi, insan onurunun ve özgür yurttaşlığın temelidir. Yeni Parti, devletin asıl görevinin yurttaşın haklarını sınırlamak değil, bu hakları korumak ve geliştirmek olduğuna inanır.

Demokratik hukuk devleti hukukun üstünlüğüne, eşitliğe, yargısal denetime ve hakların korunması temellerine dayanır.

Hukuk herkes için eşit uygulanacaktır.

Hiçbir kişi, makam veya kurum hukukun üstünde olmayacaktır.

İdarenin bütün işlem ve kararları yargı denetimine açık olacaktır.

Yurttaşlar, haklarını kullanırken ekonomik, sosyal veya siyasal engellerle karşılaşmayacaktır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları ve evrensel insan hakları standartları eksiksiz uygulanacaktır.

Sosyal ve ekonomik haklar, medeni ve siyasi haklarla birlikte ele alınacaktır.

Gerçek özgürlük, güçlü yasal güvencelerle birlikte; yoksulluğun, güvencesizliğin, dışlanmanın ve fırsat eşitsizliğinin ortadan kaldırılmasıyla sağlanacaktır.

Partimiz için insan hakları bölünmezdir. Yaşam hakkı, adil yargılanma hakkı, ifade özgürlüğü, örgütlenme hakkı, seçme ve seçilme hakkı ne kadar temel ise; eğitim, sağlık, barınma, çalışma, sosyal güvenlik, temiz çevre ve gıdaya erişim hakkı da o kadar temeldir.

Dijital Demokrasi, Medya ve Bilgi Hakkı

Yeni çağda demokrasi, bilgiye özgür ve güvenilir erişim olmadan yaşayamaz. Yeni Parti, dijitalleşme, yapay zekâ ve yeni medya düzeninin yurttaş haklarını güçlendirecek biçimde yönetilmesini savunur.

Bilgiye erişim hakkı, aktif yurttaşlığın ve demokratik denetimin temelidir.

Basın ve ifade özgürlüğü güvence altına alınacaktır.

Medya sahipliği ve kamu kaynakları üzerinden kurulan siyasi baskı mekanizmaları sona erdirilecektir.

RTÜK ve benzeri düzenleyici kurumlar bağımsız, tarafsız ve çoğulcu hale getirilecektir.

Dijital platformlarda şeffaflık, veri güvenliği ve kişisel hakların korunması sağlanacaktır.

Yanılıcı ve yanlış bilgiyle mücadele, sansür aracı olarak değil, demokratik ve hak temelli yöntemlerle yürütülecektir.

Kadınlara, çocuklara ve dezavantajlı gruplara yönelik dijital şiddet, istismar ve nefret içerikleriyle etkili biçimde mücadele edilecektir.

Akademik özgürlükler ve bilimsel üretim üzerindeki baskılar kaldırılacaktır.

Adaletin Tesisi

Adalet, toplumsal barışın ve devlete duyulan güvenin temelidir. Yeni Parti, bağımsız, tarafsız, erişilebilir ve hızlı işleyen bir yargı düzeni kuracaktır.

Adalet sistemi, güçlülerin korunduğu değil, herkesin hakkını arayabildiği ve herkesin adalete erişebildiği bir düzen haline getirilecektir.

Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı anayasal güvenceye kavuşturulacaktır.

Hâkim ve savcıların mesleki güvenceleri güçlendirilecektir.

Hâkimler ve Savcılar Kurulu, yürütmenin etkisinden arındırılacaktır.

Adalet Bakanı ve yürütme temsilcileri yargı kurullarında yer almayacaktır.

Mahkemeye erişim kolaylaştırılacak, yargılama süreleri kısaltılacaktır.

Adil yargılanma hakkı eksiksiz uygulanacaktır.

Masumiyet karinesi korunacak; uzun, belirsiz ve cezaya dönüşen tutukluluk uygulamalarına son verilecektir.

Savunma hakkı güçlendirilecek; avukatlık yargının kurucu unsuru olarak güvence altına alınacaktır.

Çoklu baro uygulaması kaldırılacak, meslek örgütlerinin bağımsızlığı korunacaktır.

Tahliye kararlarının uygulanmaması, gözaltı sürelerinin keyfi uzatılması gibi hukuk devletiyle bağdaşmayan uygulamalara izin verilmeyecektir.

Siyasal Özgürlük İçin Hukuki Güvenceler

Yeni Parti, ceza hukukunun siyasi baskı aracı olarak kullanılmasına karşıdır. Suç ve ceza düzeni, belirlilik, ölçülülük ve evrensel hukuk ilkelerine uygun hale getirilecektir.

Siyasi eleştiriyi cezalandıran düzenlemeler kaldırılacaktır.

Cumhurbaşkanına ve kamu görevlilerine hakaret suçları kaldırılacaktır.

Terörle Mücadele Kanunu, şiddetle doğrudan bağlantısı olmayan düşünce açıklamalarını cezalandırmayacak şekilde değiştirilecektir.

Nefret suçlarıyla mücadele için güçlü ve uygulanabilir bir yasal çerçeve oluşturulacaktır.

İşkence, kötü muamele ve kamu görevlilerinin yetki istismarına karşı cezasızlıkla mücadele edilecektir.

Kadınlara, çocuklara, hayvanlara ve doğaya yönelik suçlarda etkin koruma ve yaptırım mekanizmaları kurulacaktır.

Organize suç, uyuşturucu çeteleri ve kara para ağılarıyla kararlı mücadele edilecektir.

Ceza infaz sistemi, insan onuruna uygun hale getirilecek; hasta mahpusların yaşam ve sağlık hakları korunacak; infaz rejiminde keyfilik sonlandırılacaktır.

Anayasal Denetim ve Kurumsal Hukuk Devleti

Demokratik hukuk devleti iyi yasalarla ve bu yasaları uygulayacak bağımsız kurumlarla mümkündür.

Anayasa Mahkemesi'nin bireysel başvuru sistemi güçlendirilecektir.

Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığı fiilen güvence altına alınacaktır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanması sağlanacaktır.

Norm denetimi yolları genişletilecek, demokratik denetim mekanizmaları artırılacaktır.

Olağanüstü hal döneminden kalan hak kısıtlayıcı düzenlemeler kaldırılacaktır.

Savunma hakkını sınırlayan uygulamalara son verilecektir.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu bağımsız, çoğulcu ve etkili bir yapıya kavuşturulacaktır.

Adli Tıp Kurumu bilimsel, özerk, tarafsız ve etik ilkelere göre yeniden yapılandırılacaktır.

Hukuk devleti, yurttaşın devlete karşı güvencesi olacaktır.

Ayrımcılıkla Mücadele ve Çoğulculuk

Yeni Parti, çoğulculuğu demokrasinin özü olarak görür. Her yurttaşın kendini bu ülkenin eşit, saygın ve özgür bireyi olarak hissetmesi temel hedeftir.

Hiç kimse; kimliği, inancı, mezhebi, dili, cinsiyeti, cinsel yönelimi veya cinsiyet kimliği, yaşam tarzı, engellilik durumu, yaşı, sosyal kökeni, ekonomik durumu veya dünya görüşü nedeniyle ayrımcılığa uğramayacaktır.

Partimiz, farklılıkları tehdit değil, demokratik toplumun temeli olarak görür. Kamusal hizmetlere erişimde, kamu istihdamında, eğitimde, sağlıkta, barınmada ve sosyal desteklerde eşitlik sağlanacaktır.

Toplumsal sorunların eşit yurttaşlık temelinde çözümü için demokratikleşme bir gerekliliktir.

Terörün sona ermesiyle birlikte eşitlikçi, katılımcı, demokratik bir siyasi ve toplumsal düzenin kurulması ile Kürt sorununda kalıcı çözüm sağlanacaktır. Esas ilke herkesin kendini ülkenin eşit yurttaşı olarak hissedebilmesidir. Ana dil haktır. Bu yaklaşımla tüm yurttaşların ana dilini öğrenme, kullanma ve geliştirme hakkı sağlanacaktır. Kimsenin kimliğinden dolayı ayrımcılığa uğramasına ve toplumsal olarak dışlanmasına izin verilmeyecektir.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu başta olmak üzere, bölgesel eşitsizliklerin yoğunlaştığı alanlarda kapsayıcı kalkınma programları uygulanacaktır. Eğitim, sağlık, istihdam, altyapı, dijitalleşme ve gelir adaleti alanlarında özel destek mekanizmaları kurulacaktır.

Alevi yurttaşlarımızın toplumsal yaşamda maruz kaldıkları eşitsizliklere, hak ihlallerine ve Alevi inancının tanınmaması ve taleplerinin görmezden gelinmesine son verilecektir. Cemevlerinin ibadethane statüsü yasal güvenceye kavuşturulacak ve bu doğrultuda gerekli tüm yasal düzenlemeler gerçekleştirilecektir. Alevi yurttaşlarımızın haklarını etkin biçimde koruyacak, hak ihlallerinin önlenmesini ve giderilmesini sağlayacak kurumsal mekanizmalar oluşturulacaktır.

Madımak Otel, yaşanan acıları unutturmayan, toplumsal hafızayı güçlendiren kapsamlı bir utanç müzesine dönüştürülecek; insanlığa karşı işlenen suçlarda zaman aşımının uygulanmasına son verilecektir.

Kadınların, gençlerin, çocukların, engellilerin ve dezavantajlı grupların eşit katılımı sosyal devletin ve demokrasinin temel görevi olacaktır.

Aktif Yurttaşlık ve Örgütlü Toplum

Demokrasi, örgütlü toplum olmadan güçlenemez. Yeni Parti, yurttaşların yalnızca oy veren değil, karar alan, denetleyen, öneri sunan ve ortak sorunların çözümüne katılan aktif bireyler olmasını hedefler.

Yurttaşların Meclis'e gündem ve kanun önerisi sunabilmesini sağlayacak mekanizmalar geliştirilecektir.

Yerel yönetimlerde katılımcı bütçe, yurttaş meclisleri, kent konseyleri ve mahalle düzeyi danışma mekanizmaları güçlendirilecektir.

Bütçe hakkının etkin kullanımı sağlanacak, kamu harcamalarının denetimi ve ekonomik karar süreçleri demokratikleştirilecektir.

Sivil toplum kuruluşlarının bağımsızlığı güvence altına alınacaktır.

Kamu kaynaklarının sivil topluma dağıtımı şeffaf ve adil hale getirilecektir.

Sendikaların, meslek örgütlerinin, kooperatiflerin ve demokratik kitle örgütlerinin siyasi karar süreçlerine katılımı artırılacaktır.

Toplantı ve gösteri hakkı üzerindeki baskılar kaldırılacaktır.

Özgür sendikacılık, toplu sözleşme ve grev hakkı güvence altına alınacaktır.

Siyasal katılımımla birlikte ekonomik, sosyal, kültürel ve yerel karar süreçlerine katılım anlamına gelen aktif yurttaşlık demokratik düzenin temeli olacaktır.

Demokrasi ve Siyasi Partiler

Siyasi partiler, demokratik hayatın vazgeçilmez kurumlarıdır. Siyasi partiler şeffaf, katılımcı, hesap verebilir ve demokratik olmak zorundadır.

Parti içi demokrasiyi güçlendirmek için gereken yasal düzenlemeler hayata geçirilecektir.

Siyasi partilerin kapatılması istisnai hale getirilecek; siyasi gerekçelerle parti kapatmaya son verilecektir.

Siyasetin finansmanı şeffaflaştırılacak, denetlenebilir ve hesap verilebilir hale getirilecektir.

Siyasi etik yasası çıkarılacaktır.

Kadınların ve gençlerin parti yönetimlerinde eşit temsili için kota ve destek mekanizmaları uygulanacaktır.

Siyasi partilerin politika geliştirme, araştırma, siyasal eğitim ve uluslararası iş birliği kapasitelerini güçlendirmelerine imkan verecek düzenlemeler yapılacaktır.

Temsilde adaletin sağlanması için seçim barajı düşürülecek, farklı siyasi görüşlerin Meclis'te temsil edilmesi kolaylaştırılacaktır. Siyasi partilere Hazine yardımı, çoğulculuğu destekleyecek adil ve şeffaf ölçütlere göre yeniden düzenlenecektir.

Siyaset, dar kadroların mesleği değil, yurttaşların ortak geleceği birlikte inşa ettiği katılım alanı olacaktır.

Yolsuzlukla Mücadele, Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik

Yolsuzluk, ekonomik kaynak kaybı yarattığı gibi demokrasiye, adalete ve toplumsal güvene yönelmiş ağır bir tehdittir.

Yeni Parti, kamuda israfa, kayırmacılığa, kişiye özel ayrıcalıklara ve kamu kaynaklarının çıkar çevrelerine aktarılmasına son verecektir.

Kamu ihaleleri uluslararası standartlara uygun, açık ve denetlenebilir hale getirilecektir.

Kamu istihdamında liyakat, eşitlik ve objektif ölçütler esas alınacaktır.

Kamu-özel işbirliği projeleri dahil tüm mali yükümlülükler kamuoyuna açıklanacaktır.

Vergi cennetleri, kara para aklama ve kayıt dışı servet aktarımıyla etkili mücadele edilecektir.

Kamu verileri ve ekonomik istatistikler bilimsel bağımsızlıkla üretilicektir.

GRECO başta olmak üzere uluslararası yolsuzlukla mücadele standartları uygulanacaktır.

Bağımsız denetim kurumları güçlendirilecektir.

Meclis denetimi, medya ve sivil toplumun gözetim kapasitesi artırılacaktır.

Kamu görevi, ayrıcalık değil sorumluluktur. Devlet yönetiminde sadakat değil liyakat, şatafat değil sadelik, çıkar değil kamu yararı esas alınacaktır.

Yerellik ve Yerinden Yönetim

Yeni Parti, hak temelli ve halkçı bir yerel yönetim anlayışını benimser.

Yeni Parti, yerel yönetimleri demokrasinin halka en yakın ve en somut kurumu olarak görür.

Yerel yönetimlerin güçlendirilmesi, yalnızca idari bir düzenleme değil, demokrasinin tabandan büyümesidir.

Yerel yönetimlerin idari ve mali özerkliği güçlendirilecektir.

Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı tam olarak uygulanacaktır.

Merkezi yönetim ile yerel yönetimler arasında demokratik, dengeli ve iş birliğine dayalı bir ilişki kurulacaktır.

Belediyelerin gelir kaynakları artırılacak ve adil biçimde dağıtılacaktır.

Seçilmiş belediye başkanlarının hukuki güvenceleri güçlendirilecektir.

Kesinleşmiş yargı kararı olmadan seçilmiş yerel yöneticilerin görevden alınmasına izin verilmeyecektir.

Kayım uygulamalarına son verilecektir.

Belediye meclisleri ve kent konseyleri güçlendirilecektir.

Katılımcı bütçe, yurttaş jürileri, mahalle meclisleri ve yerel danışma mekanizmaları yaygınlaştırılacaktır.

Kent planlaması; bilimsel, ekolojik, sosyal ve katılımcı esaslarla yapılacaktır. İmar rantının kişisel ya da özel çıkarlara aktarılması engellenecek, kent rantı kamu yararına kullanılacaktır.

“Kente karşı suç” kavramı hukuk sistemine kazandırılacak; doğaya, kente ve ortak yaşam alanlarına zarar veren uygulamalarla etkin biçimde mücadele edilecektir.

BÖLÜM III. KALKINMA VE EKONOMİ

Yeni Parti, ekonomi programı ile ülkenin ve toplumun topyekûn kalkınmasını hedefler.

Kalkınmayı; gelir ve üretim artışı getiren ekonomik büyüme, refahın adil paylaşılması, üretim kapasitesinin güçlenmesi, emeğin değer kazanması, doğanın korunması ve yurttaşların haysiyetli yaşam olanaklarına kavuşması olarak görür.

Kalkınma verimlilik temelli, adil, planlı, yeşil, dijital ve kapsayıcı bir düzene dayanır. Partimiz, kamunun stratejik öncü gücünü, özel sektörün dinamizmini, örgütlü emeğin üretkenliğini, bilimsel ve yenilikçi bilgi birikimi ile toplumsal katılımı bir araya getiren yeni bir ekonomi anlayışını savunur. Bu anlayış halkın yararına ve kamucu temellere dayanır.

Refah, Eşitlik ve Verimlilik Temelli Kalkınma

Yeni Parti için kalkınma, toplumun tamamının zenginleştiği, gelir ve fırsat eşitsizliklerinin ortadan kalktığı, yurttaşların gelecek güvencesi kazandığı bir dönüşüm sürecidir. Yeni Parti, ekonomik büyümenin yalnızca belirli kesimlere servet aktarımına dönüştüğü bir düzeni reddeder. Ekonomik büyüme; halkın sofrasına, ücretine, barınma imkânına, eğitimine, sağlığına ve ekonomik güvenliğine ve yaşam güvencelerine yansıdığı ölçüde anlamlıdır.

Bu kapsamda kalkınma anlayışımız çoklu ve birbirinden ayrılmaz stratejik öncelikleri bulunmaktadır. Bunlar;

Daha fazla ve daha nitelikli, güvenceli ve yüksek gelirli iş ve istihdam yaratmak,

Gelirleri kalıcı biçimde artırmak,

Kalıcı fiyat istikrarını sağlamak ve hayat pahalılığını sona erdirmek,

Üretimde verimlilik ve teknoloji düzeyini yükseltmek,

Tarımı, sanayiye ve hizmetleri birlikte ve yeşil, mor ve dijital temelli dönüştürmek,

Bu dönüşümü adil yönetmek,

Sanayi, tarım, savunma, enerji, biyoteknoloji, yazılım, yapay zekâ, kritik madenler ve lojistik gibi alanlarda yerli kapasiteyi güçlendirmek,

İthalata ve dış finansmana bağımlılığı azaltmak,

Kadınların, gençlerin ve dezavantajlı grupların ekonomiye eşit katılımını sağlamak,

Temel hak alanlarında kamusal hizmet kapasitesini güçlendirmek ve temel almak,

Eğitim, sağlık, barınma, enerji, gıda ve ulaşımı sosyal devlet güvencesine almak,

Bölgesel gelişmişlik farklarını ortadan kaldırmak,

Ekonomiyi iklim krizine, afetlere ve küresel dalgalanmalara karşı dirençli hale getirmek, Türkiye'yi küresel ekonomide saygın, üretken ve söz sahibi bir ülke haline getirmektir.

Kalkınma İlkeleri

Toplumsal Fayda, Kamu Yararı

Ekonomi politikalarının temel ölçütü toplumsal fayda, kamu yararadır. Piyasa mekanizması, toplumun ihtiyaçlarını ve adaleti kendiliğinden güvence altına alamaz. Bu nedenle devlet; düzenleyen, denetleyen, yatırım yapan, stratejik alanlarda öncülük eden ve yurttaşı koruyan bir aktör olacaktır.

Kamusal yarar anlayışı, serbest girişimi dışlamadığı gibi adil rekabeti, üretken yatırımı, yenilikçiliği ve girişimciliği güvence altına alarak etkinleştirir. Bu yeni kamucu anlayış sonucunda devlet, ayrıcalıklı çıkar gruplarının değil, toplumun tamamının yanında olacaktır.

Planlı Ekonomi, Katılımcı Kalkınma

Yeni Parti, ekonomide plansızlığı ve kısa vadeli kararlarla yönetimi reddeder. Kalkınma; toplumsal ihtiyaçlara, bilimsel veriye, stratejik hedeflere ve uzun vadeli kamu yararına dayalı olarak planlanacaktır.

Bu amaçla güçlü bir ulusal planlama kapasitesi oluşturulacaktır. Planlama; sanayi, tarım, enerji, teknoloji, eğitim, istihdam, çevre ve bölgesel kalkınma politikalarını birlikte ele alacaktır.

Ekonomik kararlar dar bir çevrenin tercihlerine bırakılamaz. Kalkınma politikaları; emek örgütleri, üretici birlikleri, meslek kuruluşları, kooperatifler, yerel yönetimler, üniversiteler, sivil toplum ve özel sektör temsilcilerinin katılımıyla hazırlanacaktır.

Üretim ve bölüşüm süreçleri demokratikleştirilecek; çalışanların, üreticilerin ve yurttaşların ekonomik kararlara katılımı güçlendirilecektir. Bütçe hakkı, kamu harcamalarının denetimi ve ekonomik verilerin şeffaflığı aktif yurttaşlığın temel unsurları olarak görülecektir.

Planlama ve katılımcılık anlayışımız; kamu ve özel sektör yatırımlarını uyumlu hale getirecek, stratejik sektörleri belirleyecek, kaynakların israfını önleyecek, bölgesel ve toplumsal eşitsizlikleri azaltacak, ekonomiyi krizlere karşı dayanıklı kılacaktır.

Kalkınmacı Devletin Ekonomik ve Sektörel Politikaları

Aktif Sanayi Politikaları

Sanayimizin güçlü, teknolojik ve rekabetçi olması Türkiye'nin kalkınması için bir vazgeçilmezdir. Sanayi politikamız; yüksek katma değerli üretimi, yerli tedarik zincirlerini, nitelikli istihdamı ve ihracat kapasitesini büyütme hedefler.

Bu kapsamda aktif sanayi politikaları uygulanacaktır.

Kamu alımları ve teşvik sistemi stratejik hedeflere göre yeniden düzenlenecektir. Yüksek teknolojili üretim desteklenecektir. KOBİ'lerin dijitalleşme, finansman, enerji verimliliği ve ihracat kapasitesi artırılacaktır.

Organize sanayi bölgeleri, teknoparklar ve teknoloji geliştirme merkezleri bütüncül bir stratejiyle çalışacaktır. Bölgesel sanayi yatırımlarıyla ülkenin tüm bölgelerinde üretim kapasitesi geliştirilecektir.

Ar-Ge ve yenilikçilik destekleri stratejik, ölçülebilir ve sonuç odaklı hale getirilecektir. Yapay zekâ, robotik, biyoteknoloji, uzay teknolojileri, nesnelerin interneti ve ileri malzeme teknolojileri öncelikli alanlar olacaktır.

Sanayi dönüşümü yalnızca üretim miktarını değil; iş kalitesini, ücret düzeyini, çevresel sürdürülebilirliği ve teknolojik bağımsızlığı da yükseltecektir.

Devletçilik anlayışımız gereğince devlet, verimlilik temelli, yüksek gelirli ve güvenceli işler ve iş alanları yaratılmasını stratejik hedef olarak benimser.

Tarım ve Kırsal Kalkınma

Tarım, gıda güvenliği, kırsal istihdam, doğal kaynakların korunması ve ulusal bağımsızlık açısından stratejik bir sektördür.

Yeni Parti, çiftiçi borç, belirsizlik ve ithalat baskısı altında bırakan anlayışı değiştirecek; planlı, etkin kamu desteklerine dayalı, teknoloji kullanan ve iklim krizine dayanıklı bir tarım düzeni kuracaktır.

Tarımsal üretimde planlama esas olacaktır. Stratejik ürün haritaları oluşturulacaktır.

Tarımsal destekler önceden açıklanacak, tam ve zamanında ödenecektir.

Mazot, gübre, yem, sulama ve enerji maliyetlerini düşürecek destekler güçlendirilecektir.

Küçük üretici, aile işletmeleri, kadın çiftçiler ve genç çiftçiler özel olarak desteklenecektir.

Kooperatifçilik ve üretici birlikleri yaygınlaştırılacaktır.

Tarımsal ürünlerin doğrudan tüketiciye ulaşmasını sağlayan mekanizmalar kurulacaktır.

Akıllı tarım, sensörlü sulama, iklim erken uyarı sistemleri ve dijital izlenebilirlik yaygınlaştırılacaktır.

Kuraklığa dayanıklı üretim modelleri desteklenecektir.

Tarım sigortaları genişletilecek ve afet sonrası ödemeler hızlandırılacaktır.

Gıda sahteciliği, tağşiş ve sağlığı tehdit eden uygulamalara karşı denetimler artırılacaktır.

Kırsalda yaşam kalitesi yükseltilecektir. Eğitim, sağlık, ulaşım, internet, sosyal konut,

kültürel yaşam ve kamusal hizmet yatırımlarıyla kırsal bölgeler ve küçük yerleşimler yeniden üretim ve yaşam merkezleri haline getirilecektir.

Hayvancılıkta yem maliyetleri düşürülecek, mera alanları korunacak, küçükbaş ve büyükbaş üreticiler desteklenecek, süt ve et piyasasında üretici ile tüketiciyi koruyan dengeli bir yapı kurulacaktır.

Ormancılıkta temel ilke, ormanların kamu varlığı olarak korunmasıdır. Orman yangınlarına karşı güçlü önleyici kapasite kurulacak, orman köylüsü desteklenecek, biyolojik çeşitlilik ve doğa hakları gözetilecektir.

Hizmetler, Ulaştırma, Lojistik ve İletişim

Hizmetler sektörü sanayi, tarım, ticaret ve teknolojik dönüşümün tamamlayıcısıdır.

Ulaşım, haberleşme ve internet erişimi kamusal hak olarak ele alınacaktır.

Karayolu, demiryolu, denizyolu, havayolu ve dijital altyapı birlikte planlanacaktır.

Demiryolu yük ve yolcu taşımacılığında öncelikli hale getirilecektir.

Lojistik merkezler üretim bölgeleri, limanlar, gümrükler ve demiryollarıyla entegre edilecektir.

Köprü, otoyol ve altyapı yatırımlarında kamu yararı, şeffaflık ve mali sürdürülebilirlik esas alınacaktır.

Kamu-özel işbirliği projelerinde şeffaflık sağlanacak, projeler açık biçimde denetlenecek, kamu zararına yol açan garantili modeller terk edilecektir.

Afetlere dayanıklı ulaşım ve iletişim altyapısı kurulacaktır.

Dijital bağlantı, kır-kent ayrımı gözetmeksizin herkes için erişilebilir hale getirilecektir.

İnternet erişimi temel bir hak olarak tanımlanacaktır.

BTK ve benzeri kurumlar siyasi etkidenden arındırılacaktır.

Kritik iletişim altyapılarının dayanıklılığı siber güvenlik ve veri güvenliği temelinde güçlendirilecektir.

Türkiye, coğrafi konumunu kamu yararına ve toplumsal fayda temelli kullanan, bölgesel ve küresel lojistikte güçlü, güvenilir ve çevre dostu bir merkez ülke haline getirilecektir.

Finansal Piyasalar

Finans sektörünün, kısa vadeli kazanç ve spekülasyon alanı olmak yerine üretim, istihdam, yenilikçilik ve bölgesel kalkınmanın destekleyicisi olması sağlanacaktır.

Finansman kaynakları üretken yatırımlara yönlendirilecektir.

Kamu bankaları görev tanımlarına uygun, şeffaf ve kalkınma odaklı çalışacaktır.

KOBİ'ler, çiftçiler, kooperatifler, kadın girişimciler ve sosyal girişimler için özel finansman programları uygulanacaktır.

Kalkınma bankacılığı güçlendirilecektir.

Sermaye piyasaları uzun vadeli yatırımı destekleyecek şekilde derinleştirilecektir.

Küçük yatırımcı korunacak, piyasa bozucu işlemler ve bilgi suistimaliyle etkili mücadele edilecektir.

Yeşil finansman, sosyal etki yatırımları, girişim sermayesi ve finansal teknolojiler desteklenecektir.

Kripto varlıklar, dijital ödeme sistemleri ve finansal teknolojiler için güvenli ve yenilikçiliği engellemeyen bir yasal çerçeve oluşturulacaktır.

Finansal sistemin temel amacı, ekonomide borç-faiz sarmalı yaratmadan üretimi ve toplumsal refahı büyütmek olacaktır.

Turizm

Turizm döviz geliri sağlayan bir sektör olmanın ötesinde kültürü, doğayı, yerel kalkınmayı, istihdamı ve toplumsal etkileşimi güçlendiren stratejik bir alandır.

Yeni Parti, turizmi rant ve kıyı yağması anlayışından çıkararak doğayı, emeği, kültürel mirası ve turizm bölgelerinde yaşayan yurttaşları koruyan sürdürülebilir bir modele kavuşturacaktır.

Turizm yılın 12 ayına ve ülkenin tüm bölgelerine yayılacaktır.

Kültür, doğa, sağlık, gastronomi, inanç, kırsal ve spor turizmi desteklenecektir.

Kıyılara kamusal erişim güvence altına alınacaktır.

Dar gelirli yurttaşların tatil hakkını destekleyen sosyal turizm mekanizmaları geliştirilecektir.

Turizm çalışanlarının güvenceli çalışma, adil ücret ve sendikal hakları korunacaktır.

Ekoturizm, karbon düşük destinasyonlar ve doğa dostu ulaşım teşvik edilecektir.

Yerel yönetimler, küçük işletmeler, kooperatifler ve sektör çalışanları turizm planlamasına katılacaktır.

Dijital tanıtım, akıllı destinasyon yönetimi ve kültürel mirasın görünürlüğü güçlendirilecektir.

Kültür, Yaratıcı Endüstriler ve Spor

Kültür, sanat, yaratıcı endüstriler ve spor, toplumsal gelişmenin, demokratik katılımın, istihdamın ve uluslararası görünürlüğün önemli alanlarıdır.

Kültür ve sanata erişimin demokratikleşmesi sağlanacaktır. Sanatsal özgürlük güvence altına alınacaktır. Sanatçıların ve kültür emekçilerinin sosyal hakları korunacaktır. Telif hakları güçlendirilecektir. Yerel ve bağımsız kültürel üreticiler desteklenecektir.

Sinema, tiyatro, müzik, yayıncılık, dijital sanat, animasyon ve oyun sektörlerinin gelişimi desteklenecektir. Kültür politikası, toplumsal belleği koruyan; farklı kimliklerin, dillerin ve kültürlerin katkısını zenginlik olarak gören çoğulcu bir anlayışa dayanacaktır.

Spor politikası toplum sağlığı, eşitlik, gençlik gelişimi ve uluslararası başarı hedefleriyle yürütülecektir. Her çocuk ve genç için spor imkânı sağlanacak; engellilerin spora erişimi desteklenecektir. Sporcuların sosyal güvencesi, sağlık hakkı ve çalışma koşulları güvence altına alınacaktır.

Spor federasyonlarında şeffaflık, etik ve hesap verebilirlik güçlendirilecek; spor diplomasisi Türkiye'nin uluslararası görünürlüğünün bir parçası haline getirilecektir.

Enerji ve Madencilik

Enerji politikası; arz güvenliği, dışa bağımlılığın azaltılması, temiz üretim, uygun maliyet ve kamu yararı ilkeleriyle yürütülecektir.

Yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının payı artırılacaktır.

Enerji verimliliği ulusal öncelik haline getirilecektir.

Enerji kooperatifleri ve yerel üretim modelleri desteklenecektir.

Kamu enerji şirketleri verimlilik ve kamu yararı temelinde yeniden yapılandırılacaktır.

Enerji ihaleleri, lisans süreçleri ve teşvikler şeffaflaştırılacaktır.

Tekelleşmeye ve haksız rekabete izin verilmeyecektir.

Fosil yakıtlardan temiz enerjiye geçiş adil biçimde yönetilecektir.

Yeşil dönüşüm kapsamında çalışanların beceri dönüşümü desteklenerek adil geçiş politikası uygulanacak, herkes için iş güvencesi sağlanacaktır. Dönüşümden etkilenen bölgelerde katma değeri yüksek sektörlerde istihdam teşvik edilecektir.

Enerji depolama kapasitesi artırılacak, şebeke dayanıklılığı güçlendirilecektir.

Madencilik politikası, doğayı ve insan sağlığını koruyan, iş güvenliğini esas alan, stratejik kaynakları kamu yararı için değerlendiren bir anlayışla yürütülecektir. Kritik madenlerde ulusal kapasite geliştirilecek; maden faaliyetlerinde çevresel yıkıma, denetimsizliğe ve yerelde yurttaşların iradesini yok sayan uygulamalara izin verilmeyecektir.

Makroekonomik Politikalar

Maliye Politikası

Maliye politikası, kalkınmanın finansmanı, gelir adaleti ve sosyal devletin güçlendirilmesi için kullanılacaktır.

Bütçe hakkı güvence altına alınacak, bütçe Meclis'te yapılacaktır. Bütçe süreçlerine yurttaşların katılımı sağlanacaktır.

Kamu harcamalarında şeffaflık, etki analizi ve hesap verebilirlik sağlanacaktır.

İsraf, şatafat ve kamu kaynaklarının ayrıcalıklı kesimlere aktarılması sonlandırılacaktır.

Vergi sistemi adalet temelinde yeniden düzenlenecektir.

Dolaylı vergilerin oranı kademeli olarak azaltılacak, vergide adalet sağlanacaktır.

Kayıt dışılıkla, vergi kaçakçılığıyla ve vergi cennetleriyle etkili mücadele edilecektir.

Kamu borçlanması gelecek kuşakların yükünü artırmayacak, kalkınma hedefleriyle uyumlu biçimde yönetilecektir.

Barınma, eğitim, sağlık, istihdam ve bakım hizmetlerini güçlendirecek sosyal harcamalar artırılacaktır.

Maliye politikası bütçe dengesi olduğu kadar toplumsal adaletin tesisinin temel aracı olarak tesis edilecektir.

Para Politikası ve Finansal İstikrar

Enflasyonla mücadele, halkın alım gücünü koruyan, gelir adaletini gözeten ve üretimi destekleyen bütüncül bir programla yürütülecektir. Hayat pahalılığıyla mücadele, yalnızca parasal sıkılaştırmaya değil; üretimi artıran, maliyetleri düşüren, rekabeti sağlayan ve gelirleri koruyan bir ekonomi programına dayanacaktır.

Merkez Bankası'nın araç bağımsızlığı sağlanacaktır. Para politikası rasyonel, öngörülebilir ve şeffaf biçimde uygulanacaktır.

Fiyat istikrarı maliye, üretim, gelir ve rekabet politikalarıyla birlikte ele alınacaktır.

Enflasyonun maliyeti emekçilere, emeklilere ve dar gelirli'lere yüklenmeyecektir.

Finansal istikrarı tehdit eden kısa vadeli ve spekülâtif hareketlere karşı makro ihtiyati araçlar kullanılacaktır.

Döviz kuru, faiz ve kredi politikaları üretim ve istihdam hedefleriyle uyumlu olacak şekilde uygulanacaktır.

Ticaret, Rekabet ve Tüketici Hakları

Piyasalar, adil rekabetin, verimli yatırımların, üretken girişimciliğin ve tüketici haklarının korunduğu ve rekabetin kurallı işlediği yapılar olacak.

Tekelleşmeye izin verilmeyecek ve piyasa hâkimiyetinin kötüye kullanımı engellenecektir.

Rekabet kurumları bağımsız ve etkin hale getirilecektir.

Esnafların, KOBİ'lerin ve üreticilerin kapasitelerini ve yetkinliklerini artıracak yatırımlar yapılacaktır, destekler sağlanacaktır.

Esnaf ve sanatkârlar örgütlü, dirençli ve güçlü ekonomik özneler olacaktır.

Zincir marketler, platform ekonomisi ve dijital pazar yerleri adil rekabet ilkeleriyle düzenlenecektir.

Tüketicinin doğru bilgiye, güvenli ürüne ve etkili başvuru yollarına erişimi sağlanacaktır.

Üretim ve ihracatta yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji ürünlerin payı artırılabilecektir.

Gümrük Birliği'nin güncellenmesi ve Avrupa pazarlarıyla entegrasyon, demokratik ve kalkınmacı hedeflerle birlikte ele alınacaktır.

Ekonomide Dönüşüm Politikaları

Güvenceli Emek ve Nitelikli İstihdam

Yeni Parti, emeğin kalkınmanın asli gücü olarak görür. Emek, piyasanın insafına bırakılacak bir meta değil, insan onurunun ve toplumsal refahın temelidir.

Emeğin, ekonomik büyümenin ve kalkınmanın getirdiği refahtan adil pay alması sağlanacaktır. Emek gelirlerinin yükseltilmesi için sendikal örgütlülük güçlendirilecek ve emek verimliliğini artıracak politikalar hayata geçirilecektir.

Asgari ücret, insanca yaşamı sağlayacak düzeyde belirlenecektir.

Ücret politikası, tüm emekçiler için haysiyetli bir yaşamı güvence altına alacak biçimde düzenlenecektir.

Sendikal örgütlenme, toplu sözleşme ve grev hakkı üzerindeki engeller kaldırılacaktır.

“Sıfır iş cinayeti” stratejisi benimsenecek, işçi sağlığı ve iş güvenliği sistemi güçlendirilecektir.

Kayıt dışı ve güvencesiz çalışmayla mücadele edilecektir.

Taşeron sistemi tamamen kaldırılacaktır.

Gençler, kadınlar, engelliler ve uzun süreli işsizler için aktif istihdam programları uygulanacaktır.

Yaşam boyu eğitim ve mesleki dönüşüm programları yaygınlaştırılacaktır.

Çalışma saatleri, iş-yaşam dengesi ve bakım sorumlulukları gözetilerek yeniden ele alınacaktır.

Dijital platform çalışanlarının haklarını korumak hedefiyle platform işçilerine (kurye, yazılımcı, çağrı merkezi vb.) dönük sigorta, iş güvenliği ve örgütlenme hakları başta olmak üzere tüm haklarının güvence altına alınması için özel düzenlemeler yapılacaktır.

Geleceğin işleri, çalışanların hak kaybına uğradığı değil; teknolojiden doğan verimlilik artışının emekçilerle paylaşıldığı bir düzen içinde kurulacaktır.

Bilim, Teknoloji, Yenilik Politikası: Dijital Dönüşüm

Türkiye, teknolojiyi yalnızca tüketen değil, üreten ve toplumsal faydaya dönüştüren bir ülke olacaktır.

Üniversite özerkliği ve bilimsel özgürlük güvence altına alınacaktır.

Ar-Ge harcamaları artırılabilecektir.

Kamu, üniversite, özel sektör ve sivil toplum arasında etkin bir yenilik ekosistemi sağlanacaktır.

Yapay zekâ, yazılım, yarı iletkenler, biyoteknoloji, uzay, savunma teknolojileri, veri bilimi ve ileri malzeme alanları desteklenecektir.

Dijital dönüşüm KOBİ'lere, çiftçilere, esnafa ve yerel yönetimlere yayılacaktır.

Açık veri, açık bilim ve kamu yararına teknoloji politikaları geliştirilecektir.

Kişisel verilerin korunması ve dijital haklar güvence altına alınacaktır.

Çocuklar ve gençler için dijital okuryazarlık, kodlama, yapay zekâ ve yaratıcı teknoloji eğitimleri yaygınlaştırılacaktır.

Dijital dönüşümün doğuracağı iş kayıplarına karşı yeniden beceri kazandırma programları uygulanacaktır.

Dijitalleşme, üretimde verimliliği artırırken yurttaşların haklarını güçlendirecek, toplumsal refahın adil paylaşımına katkı sağlayacaktır.

İklim Dayanıklılığı ve Yeşil Adil Dönüşüm

İklim krizi, bir çevre sorunu olmanın ötesinde, ekonomi, güvenlik, sağlık, tarım, göç, kentleşme ve toplumsal adalet meselesidir.

Yeni Parti, yeşil dönüşümü yeni istihdam, temiz üretim, enerji bağımsızlığı ve tüm

yurttaşların yaşam kalitesinin artırılması için bir fırsat ve gereklilik olarak görür.

Net sıfır emisyon hedefi için bilimsel ve uygulanabilir bir yol haritası oluşturulacaktır.

Sanayi, enerji, tarım, ulaşım ve kentleşme politikaları iklim hedefleriyle uyumlu hale getirilecektir.

Adil geçiş politikaları uygulanacak; yeşil dönüşümde emeğin gelir, eğitim ve yeniden istihdam güvenceleri sağlanacaktır. Yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği yatırımları artırılabilecektir.

Su kaynakları, ormanlar, meralar, kıyılar ve biyolojik çeşitlilik korunacaktır.

Döngüsel ekonomi, geri dönüşüm ve atık azaltımı desteklenecektir.

Kentler iklim krizine, depreme, sele, yangına ve kuraklığa karşı dirençli hale getirilecektir.

Yerel yönetimlerin iklim eylem planları desteklenecektir.

Türkiye'nin iklim diplomasisindeki etkinliği artırılabilecektir.

Mor Ekonomik Dönüşüm

Mor ekonomik dönüşüm; kadınların çalışma yaşamına, karar mekanizmalarına, kaynaklara ve sosyal haklara eşit erişimini hedeflemektedir.

Partimiz, bakım yükünün yalnızca kadınların omzuna bırakıldığı düzeni değiştirecek; bakım hizmetlerini sosyal devletin temel alanlarından biri haline getirecektir.

Bakım hizmetleri erişilebilir, nitelikli ve kamusal güvence altında olacaktır. Kreş, gündüz bakım evi, yaşlı bakım merkezi, engelli destek merkezi ve okul sonrası bakım hizmetleri yaygınlaştırılacaktır.

Kadın istihdamını artıracak vergi, prim, eğitim ve teşvik politikaları uygulanacaktır.

Eşit işe eşit ücret ilkesi etkin biçimde denetlenecektir.

Kadın kooperatifleri, kadın girişimciler ve kırsaldaki kadın üreticiler desteklenecektir.

Ebeveyn izni, bakım izni ve çalışma yaşamında eşit sorumluluk anlayışı güçlendirilecektir.

Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme uygulanacaktır.

BÖLÜM IV. SOSYAL DEVLET

Sosyal devlet, tüm vatandaşların ortak varlığıdır. Herkes için haysiyetli bir yaşamın güvencesidir. Eşitlik ve özgürlüğe dayalı bir toplum sözleşmesinin ifadesidir.

Yeni Parti, güçlü sosyal devletin inşasını temel bir hedef ve sorumluluk olarak benimsemektedir.

Ayrımsız tüm vatandaşların barınma, sağlık, eğitim, sosyal güvenlik, çalışma, emeklilik, gelir güvencesi gibi temel sosyal hakları, sosyal devletin güvencesi altındadır. Sosyal devlet eşitsizlikleri ortadan kaldıracak hak temelli sosyal politikanın uygulayıcısıdır.

Hak Temelli Sosyal Politika

Sosyal politika devletin vatandaşlara lütfu değildir, vatandaşların temel haklarının teslim edilmesidir. Sosyal destekler, siyasi aidiyet ilişkilerinden, keyfilikten ve geçici yardımlardan arındırılarak kurumsal, şeffaf ve kalıcı hale getirilecektir. Sosyal yardım ihtiyacı azaltılacak, ihtiyacı olanlar için sosyal yardımlar artırılacaktır.

Her vatandaşın insanca yaşam koşullarını güvence altına alacak temel vatandaşlık geliri uygulanacaktır.

Sosyal destekler, vatandaşın onurunu zedelemeyen, başvuru süreçleri kolay ve denetlenebilir bir sistemle sağlanacaktır.

Sosyal yardımlar; kadınları, çocukları, yaşlıları, engellileri ve tek kişilik haneleri dikkate alan adil ölçütlerle düzenlenecektir.

Tüm sosyal destekler siyasi manipülasyonlardan arındırılacak, hak temelli ve kalıcı bir yapıya kavuşturulacaktır. Devlet-yurttaş ilişkisini zedeleyen uygulamalar engellenecektir.

Güçlü ve Adil Sosyal Güvenlik Sistemi

Sosyal güvenlik, temel bir haktır. Sosyal güvenlik, tüm vatandaşların yaşamları boyunca karşılaşabileceği işsizlik, hastalık, engellilik, yaşlılık, iş kazası, meslek hastalığı, bakım ihtiyacı ve gelir kaybı gibi risklere karşı ortak güvencesidir.

Adil ve dayanıklı bir sosyal güvenlik sisteminin temel şartlarından birisi olan hakkaniyetli ve yaygın bir prim sistemi hayata geçirilecektir.

Etkin denetimler ve teşvik edici politikalarla kayıt dışılıkla mücadele edilecektir.

Emekli yoksulluğunu sona erdirecek bir gelir politikası benimsenecektir.

Sosyal güvenlik sisteminde kuşaklar arası adalet gözetilecektir.

İşsizlik Sigortası Fonu'nun yalnızca asli amacı doğrultusunda kullanılması yasal güvenceye bağlanacaktır. İşsizlik sigortasından yararlanma koşulları iyileştirilecek ve

ödenek miktarları artırılabacaktır.

Sosyal Hizmetler

Mahalle temelli ve bütünsel sosyal hizmet modeli hayata geçirilecek, ülkemizin her bölgesinde sosyal hizmet merkezleri yaygınlaştırılacaktır.

Bakım hizmetleri kamusal güvence altına alınacak, kadınlar üzerindeki ücretsiz bakım yükü azaltılacaktır.

Kreşler, anaokulları, okul sonrası eğitim programları, yaşlılar ve engelliler için gündüz bakım merkezleri, hastalar, yaşlılar ve engelliler için evde bakım hizmetleri, sosyal hizmet merkezleri nicelik ve nitelik bakımından güçlendirilecektir. Yerel yönetimlerin sosyal hizmet kapasitesi artırılabacaktır.

Madde bağımlılığıyla mücadelede bireylerin sosyal refahını, sağlığını ve insan haklarını önceleyen, önleyici ve rehabilite edici bir yaklaşımla hareket edilecektir.

Ayrımcılıkla Mücadele

Engellilik hali, yaş, cinsiyet, kimlik, yaşam tarzı, sosyal ve ekonomik koşullara dayalı her türlü sosyal dışlanma ve ayrımcılıkla mücadele edilecek; yasal düzenlemelerle birlikte kapsayıcı sosyal politikalar uygulanacaktır. Dezavantajların ortadan kaldırılması temel hedeftir.

Yeni Parti, herkesin kamusal hizmetlere eşit eriştiği, hiçbir yurttaşın dışlanmadığı, dezavantajların sosyal politikalarla giderildiği bir düzen kuracaktır.

Engelliler

Engellilerin bağımsız, güvenli ve eşit bir yaşam sürdürebilmesi hedefiyle ulusal erişilebilirlik seferberliği başlatılacaktır. Kamu binaları, yollar, ulaşım araçları, dijital hizmetler ve kamusal alanlar erişilebilir hale getirilecektir.

Engelli istihdam kotaları eksiksiz uygulanacaktır.

Engelli aylıkları ve bakım destekleri, engelli bireyin bağımsız yaşam hakkını güçlendirecek şekilde düzenlenecektir. Engelli yakınlarının bakım emeği sosyal güvenlik kapsamına alınacaktır.

Eğitimde kaynaştırma ve destek hizmetleri güçlendirilecektir. Gölge öğretmen, özel eğitim, yaşam boyu eğitim ve yardımcı teknolojiler yaygınlaştırılacaktır.

Engelli sağlık kurulu raporları bilimsel, şeffaf ve hak temelli ölçütlerle düzenlenecektir.

Otizm başta olmak üzere özel gereksinim alanlarında ulusal eylem planları uygulanacaktır.

Engellilerin siyasal, kültürel, sanatsal ve sportif yaşama katılımı desteklenecektir.

Çocuklar

Çocukları eşitleyen, güçlendiren ve mutlu bir çocukluk dönemi geçirmelerini sağlayan sosyal politikalar hayata geçirilecektir. Çocuğun üstün yararı ilkesine dayalı yaklaşımla, her çocuk sağlıklı, güvenli ve destekleyici bir ortamda büyüme hakkına sahip olacak; tüm kurumlar bu sorumlulukla hareket edecektir.

Lanzarote Sözleşmesi (Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi) ve BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'ndeki yükümlülükler yerine getirilecektir.

Çocuk yoksulluğu ve özellikle beş yaş altı çocuklarda gözlenen beslenme sorunları ortadan kaldırılacaktır.

Çocuk işçiliği ve çocuk emeğinin ucuz iş gücü olarak kullanımı ortadan kaldırılacaktır. Sokakta yaşamak zorunda bırakılan, çalıştırılan ve dilendirilen tüm çocuklar kurumsal koruma altına alınacaktır.

Çocukların erken yaşta ve zorla evlendirilmelerine asla izin verilmeyecektir.

Çocuk dostu ve onarıcı bir çocuk adalet sistemi inşa edilecektir.

Aktif ve Sağlıklı Yaşlanma

Yaşlanma bir kenara çekilme ve muhtaçlık süreci değildir. Partimiz, yaşlıların ekonomik ve sosyal güvencelerini sağlarken yaşam kalitesini yükseltmeyi, toplumsal hayata katılmalarını, çağın olanaklarından yararlanabilmeyi öncelikli hedef olarak benimser.

Yaşlılar için bakım hizmetleri yaygınlaştıracak, palyatif bakım hizmetleri güçlendirilecek, ihtisaslaşmış dal hemşirelerinin atamaları gerçekleştirilecek ve gereken altyapı kurulacaktır. Emekli yoksulluğunu sona erdirecek gelir politikaları uygulanacaktır.

Yaşlı dostu kentler ve kırsal yaşam alanları oluşturulacaktır. Yaşlıların sağlık hizmetlerine ücretsiz ve kolay erişimi sağlanacaktır. Yaşlılara yönelik ihmal, istismar, şiddet ve ayrımcılıkla kararlılıkla mücadele edilecektir. Yaşlılara dijital, finansal ve sağlık okuryazarlığı eğitimleri sunulacaktır.

Romanlar

Roman yurttaşlarımıza yönelik istihdam, eğitim, barınma, sağlık ve sosyal hizmetler odaklı kapsayıcı politikalar sunulacaktır.

Roman yurttaşlarımız geleneksel mesleklerinde desteklenecek ve nitelikli işlere erişimlerini güvence altına alacak aktif istihdam politikaları uygulanacaktır.

Barınma ve konut politikalarında yerinde dönüşüm esas alınacaktır.

Romanların siyasal hayata, yerel yönetimlere ve kamu yönetimine eşit katılımlarını destekleyecek uygulamalar hayata geçirilecektir.

Sağlıklı, Uzun ve Kaliteli Yaşam

Sağlık, yalnızca hastalık ya da sakatlığın yokluğu değil, bedensel, ruhsal, sosyal ve ekolojik olarak tam bir iyilik durumudur.

Sağlık herkesin doğuştan sahip olduğu temel bir insan hakkıdır. Yurttaşların yaşamlarını sağlıklı ve güvenli bir şekilde sürdürmeleri sosyal devletin asli görevidir.

Koruyucu sağlık hizmetlerini önceleyen, halk sağlığını esas alan, kamusal planlama ve finansman sistemine dayalı bir sağlık politikası hayata geçirilecektir.

Sağlık hizmetleri herkes için erişilebilir ve ücretsiz hale getirilecektir. Birinci basamak sağlık hizmetleri güçlendirilecektir. Halk sağlığı merkezleri yaygınlaştırılacaktır.

Koruyucu sağlık, beslenme, bağımlılıkla mücadele, ruh sağlığı, ağız ve diş sağlığı hizmetleri mahalle düzeyinde sunulacaktır.

Okul sağlığı hizmetleri güçlendirilecek, çocuklara sağlıklı beslenme desteği verilecektir.

Aşı, serum, biyolojik ürün, ilaç hammadde ve tıbbi cihaz üretiminde yerli kapasite artırılacaktır.

Refik Saydam Hıfzıssıhha geleneği çağdaş bir halk sağlığı enstitüsü olarak yeniden canlandırılacaktır.

Nadir hastalıklar ve yenilikçi tedavilere erişim güvence altına alınacaktır.

Ruh Sağlığı Yasası çıkarılacaktır.

Kamu hastaneleri güçlendirilecek, kapatılan devlet hastaneleri ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak değerlendirilecek, gerekli kriterleri karşılayan hastaneler yeniden açılacaktır.

Kamu-Özel-İşbirliği modeliyle işletilen Şehir Hastanelerinin sözleşmeleri, topluma getirdiği yüksek maliyetler gözetilerek yeniden ele alınacak, etkin şekilde denetlenerek gerekli adımlar atılacaktır.

Sağlık emekçilerinin ücretleri, özlük hakları ve güvenli çalışma koşulları iyileştirilecektir.

Sağlıkta şiddetle etkin ve caydırıcı biçimde mücadele edilecek, hukuki altyapı oluşturulacaktır.

Sağlık politikaları meslek örgütleri, sendikalar, yerel yönetimler ve yurttaşların katılımıyla belirlenecektir.

İnsan, hayvan ve çevre sağlığını birlikte ele alan “tek sağlık” yaklaşımı benimsenecektir.

Herkes İçin Barınma ve Enerji Hakkı

Barınma Hakkı

Barınma, piyasa koşullarına terk edilemeyecek temel bir insan hakkıdır. Her yurttaşın sağlıklı, güvenli, erişilebilir ve afetlere dayanıklı konutta yaşama hakkı vardır.

Sosyal konut stoku artırılabilecektir. Dar ve orta gelirli yurttaşlar için uygun koşullu konut finansmanı sağlanacaktır. Kiralık sosyal konut modelleri geliştirilecektir. TOKİ sosyal konut ve kentsel yenileme odaklı yeniden yapılandırılacaktır. Yeni yapılaşma ve kentsel dönüşüm projelerinde sosyal konut kotası uygulanacaktır.

Gençler, emekliler, öğrenciler, düşük gelirli haneler ve kırılgan gruplar için özel barınma programları uygulanacaktır.

Konut kooperatifleri ve konut birlikleri desteklenecektir.

Kamu çalışanları ve büyük işyerlerindeki çalışanlar için nitelikli lojman modelleri geliştirilecektir.

Kent rantı toplumun ortak yararına kullanılacaktır.

Enerji Hakkı

Ucuz, kesintisiz ve güvenli enerjiye erişim herkesin temel hakkıdır.

Enerji maliyetleri düşürülerek elektrik ve doğalgaz faturalarına indirim olarak yansımaları sağlanacaktır.

Enerji yoksulluğuyla mücadele edilecek, dar gelirli hanelere temel enerji desteği sağlanacaktır.

Sosyal tarife uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.

Yurttaşların, çiftçilerin ve küçük üreticilerin yenilenebilir enerji üretimine katılması desteklenecektir.

Konutlarda ve işyerlerinde güneş enerjisi sistemleri için hibe ve teşvik programları uygulanacaktır.

Kalıcı yaz saati uygulaması sona erdirilecektir.

Özgür Birey, Güçlü Gelecek ve Kalkınma İçin Eğitim

Eğitim, tüm yurttaşların eşit olarak faydalanması gereken temel bir kamusal hak. Partimiz, çağın ihtiyaçlarına cevap verebilen, nitelikli, çağdaş, bilimsel, laik, kamusal, parasız, eşit, erişilebilir ve kapsayıcı bir eğitim sistemi kuracaktır. Eğitim sistemiyle ilgili alınacak tüm kararlarda çocuğun ve gencin üstün yararı ilkesi gözetilecektir.

Eğitim, okul duvarlarıyla veya hayatın belirli bir dönemiyle sınırlı değildir; yaşam boyu

süren, bireyi sürekli geliştiren, toplumu dönüştüren bir süreçtir. Çağın gerektirdiği dönüşümlere uyum sağlayabilen, özgür düşünen, sorgulayan, üreten, aktif sorumlu yurttaşlık bilincine sahip bireylerin yetişmesi için en önemli araçtır.

Yeni Parti, hiçbir ayırım yapmaksızın tüm çocukların ve yurttaşların kamusal eğitime ücretsiz erişim hakkını güvence altına alacaktır.

Demokratik, Şeffaf, Kamucu Eğitim Sistemi

Devletin kamusal eğitim sorumluluğu hiçbir cemaat, tarikat, vakıf, dernek ve siyasi yapılara devredilmeyecektir.

Karma, laik ve bilimsel eğitim temel ilke olacaktır.

Müfredat bilimsel, çağdaş, çoğulcu ve eleştirel düşünmeyi geliştirici biçimde düzenlenecektir.

Eğitim politikaları öğretmenler, veliler, öğrenciler, sendikalar, akademisyenler ve uzmanlarla birlikte belirlenecektir.

Köy okulları ve ihtiyaç duyulan yerlerde nitelikli yatılı bölge okulları güçlendirilecektir.

Eğitimde dijital teknolojiler ve yapay zekâ etik, güvenli ve fırsat eşitliğini artıracak biçimde kullanılacaktır.

Her yurttaş için yaşam boyu öğrenme hakkı güvence altına alınacaktır.

Yaşayan, Nitelikli, Güvenli Okullar

Tüm devlet okullarının altyapısı, donanımı ve fiziki koşulları eşitlenecektir.

Tam gün eğitim yaygınlaştırılacaktır.

Her okula yeterli bütçe sağlanacaktır.

Her öğrenciye temiz içme suyu ve sağlıklı bir öğün yemek sağlanacaktır.

Okullarda kadrolu temizlik, güvenlik, psikolojik rehberlik ve sağlık personeli bulunacaktır.

Okullar afetlere dayanıklı hale getirilecektir.

Özel okullar sıkı biçimde denetlenecek; özel okul bir zorunluluk değil, seçenek olacaktır.

Öğrenmeyi Seven, Yeteneklerini Geliştiren, Mutlu Çocuklar

Yeni Parti, okul öncesi eğitimi çocukların bilişsel, duygusal, sosyal ve fiziksel gelişimlerinin temeli olarak görmekte, bir ayrıcalık değil hak olarak tanımlamaktadır. 5 yaş grubu çocuklar için en az bir yıl okul öncesi eğitim ücretsiz ve zorunlu olacak; 3-4 yaş grubunun zorunlu eğitim kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Erken yaşlardan itibaren verilecek eğitimlerle tüm çocukların en az bir yabancı dili iyi düzeyde okuma, anlama, yazma ve konuşma becerilerini kazanması sağlanacaktır. Çocukların ilgi ve yeteneklerini geliştirecek kulüp, proje ve sosyal faaliyet alanları artırılacaktır.

Rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetleri güçlendirilecektir.

Akran zorbalığı, dijital bağımlılık, madde bağımlılığı ve şiddetle mücadelede okullar koruyucu merkezler haline getirilecektir.

Mesleki ve teknik eğitim çağı ihtiyaçlarıyla uyumlu hale getirilecek; çocuk emeği ve sömürüye izin verilmeyecektir.

Yetkin, Gelişimini Sürdüren, Saygın Öğretmenler

Yeni Parti, eğitim alanında planlanan dönüşümlerin gerçekleşebilmesi için öğretmenlik mesleğine hak ettiği değeri verecek; öğretmenlik saygın, güvenceli, sürekli gelişmeyi destekleyen bir meslek olarak yapılandırılacaktır.

Tüm eğitim çalışanlarının haklarını ve sorumluluklarını, mesleğin statüsünü güçlendirecek biçimde tanımlayacak yasal mevzuat tüm ilgili paydaşların katılımıyla hazırlanacaktır.

Öğretmenlik güvenceli ve saygın bir uzmanlık mesleği olarak düzenlenecektir.

Ücretli öğretmenlik uygulamasına son verilecektir. Atamalar nesnel ölçütlerle yapılacak, mülakat kaldırılacaktır. Öğretmenlerin maaşları ve özlük hakları iyileştirilecektir. Özel okul öğretmenleri için taban ücret ve hak güvenceleri getirilecektir.

Öğretmenlerin mesleki gelişimi desteklenecektir. Eğitim fakülteleri ülkenin gerçek öğretmen ihtiyacına göre planlanacaktır.

Demokratik ve Özgür Üniversiteler

Yeni Parti yükseköğretim sistemini, eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet hedeflerini bütüncül bir yaklaşımla ele alan; kamu yararı gözetken, liyakati, fırsat eşitliğini, akademik etik değerleri, akademik özgürlükleri, özerkliği, kapsayıcı, şeffaf, katılımcı yönetimi ve öğrencileri merkeze alan bir yapıya dönüştürecektir.

YÖK kaldırılacak, yükseköğretimin planlama ve koordinasyonu demokratik, özerk ve çoğulcu bir yapıyla sağlanacaktır.

Üniversitelerin akademik, mali ve idari özerkliği güvence altına alınacaktır.

Rektör belirleme süreçleri liyakat, şeffaflık ve katılımcılık esasına göre yeniden düzenlenecektir.

Akademik özgürlük ve akademik etik korunacaktır.

Öğretim üyelerinin atama ve yükselme süreçleri nesnel bilimsel ölçütlere bağlanacaktır.

Üniversite öğrencilerinin barınma, burs, beslenme, ulaşım, psikolojik destek ve kariyer hizmetlerine erişimi güçlendirilecektir.

Gençlerin borçlandırılmadan eğitim görmesi için burs sistemi genişletilecektir.

Mesleki ve teknik eğitim çocuk işçiliğine ve emek sömürüsüne izin vermeyecek şekilde düzenlenecek, meslek yüksekokulları uygulamalı ve istihdam odaklı hale getirilecek, çocuklar iş gören değil iş öğrenen bireyler olarak nitelikli eğitim alacaktır.

Ne eğitimde ne istihdamda olan gençler için özel eğitim ve beceri programları uygulanacaktır.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

Toplumsal cinsiyet eşitliği, herkesin cinsiyetinden bağımsız olarak haklara, fırsatlara, kararlara ve kaynaklara eşit erişebilmesini hedefler. Kadın erkek eşitliği, demokrasinin temel kriteri ve kalkınma hedeflerine erişmenin itici gücüdür.

Yeni Parti; Atatürk'ün eşitlik vizyonundan aldığı ilhamla, kadınların hayatın tüm alanlarına eşit ve özgürce katıldıkları, kendi hedeflerini ve potansiyellerini gerçekleştirme olanağına sahip oldukları bir toplumsal düzeni kurmayı hedefler.

Hukuki Güvenceler

Kadın hakları, evrensel standartlara uygun biçimde anayasal ve uluslararası çerçevede koruma altına alınacaktır. Hakları güvence altına alacak yasal reformlar hayata geçirilecektir.

BM Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW), Çocukların Cinsel Suistimal ve Cinsel İstismara Karşı Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (Lanzarote Sözleşmesi), BM Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sözleşmeleri başta olmak üzere, kadınların ve çocukların haklarını, hayatlarını ve özgürlüklerini koruyan tüm ulusal ve uluslararası sözleşmeler uygulanacaktır. Türkiye Cumhuriyeti devletinin İstanbul Sözleşmesi'ne (Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi) taraf olması sağlanacak ve tüm hükümleri eksiksiz uygulanacaktır.

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele

Örgün ve yaygın eğitimin tüm kademelerinde toplumsal cinsiyet eşitliği anlayışının yerleştirilmesine yönelik bütüncül politikalar uygulanacaktır. Siyaset ve medya gibi kamuoyunu etkileyen alanlarda yaygın cinsiyetçi söylemlere, şiddeti teşvik eden kalıplara karşı mücadele edilecektir.

Hak ihlalleri karşısında etkili ve sonuç getirici mekanizmalar işletilecektir. Kadına karşı şiddetle ve kadın cinayetleriyle ilgili caydırıcı yasal düzenlemeler hayata geçirilecek ve

tavizsiz uygulanacaktır. Şiddetin önlenemediği durumlarda mağdur korunacak, faile caydırıcı cezalar verilecektir. İstanbul Sözleşmesi'nde belirtilen kadın sığınakları, danışma merkezleri, cinsel şiddet kriz merkezleri ve 7/24 alo şiddet hattından oluşan, etkin bir şiddetle mücadele mekanizması oluşturulacaktır. İstanbul Sözleşmesi tavizsiz uygulanacak, Çalışma Hayatında Şiddet ve Tacizin Ortadan Kaldırılmasına İlişkin ILO'nun 190 sayılı sözleşmesi yürürlüğe konulacaktır.

Aile içi şiddetle mücadelede bütüncül bir politika çerçevesi uygulanacak; yasal düzenlemeler güçlendirilecek, cezalar artırılacak, denetim ve izleme mekanizmaları kurulacaktır.

Eşit Temsil

Kadınların siyasette ve karar mekanizmalarında eşit temsiliyi sağlamak için seçim ve siyasi parti mevzuatında düzenlemeler yapılacaktır.

Kadınların hayatın her alanına eşit ve etkin katılımları için pozitif ayrımcılık ve kota uygulamaları yaygınlaştırılarak güçlendirilecek ve tam eşitlik sağlanacaktır.

Kadınların seçim ve atamayla gelen tüm pozisyonlara aday olabilmeleri ve seçilebilmesinin önündeki ekonomik ve sosyal engeller kaldırılacaktır.

Ekonomi ve Sosyal Politikalar

Mor ekonomik dönüşüm sağlanacaktır.

Bakım hizmetlerinin kamusallaşması, kadınların iş gücüne katılımının ve istihdamının artırılması, iş-özel yaşam dengesinin sağlanması, kırsal kalkınmanın parçası olarak altyapının iyileştirilmesi ve cinsiyete duyarlı bütçeleme uygulaması bütüncül olarak hayata geçirilecektir.

Kadına yönelik sosyal politikaların amacı kadınları güçlendirmek ve özgürleştirmektir.

Kız çocuklarına eğitimde fırsat eşitliği sağlamak için gerekli her türlü önlem alınacaktır.

Kadınların iş gücünde daha güçlü şekilde yer alması için, kız çocuklarının ve kadınların eğitimine önem verilecek; etkin bir yaygın eğitim programı uygulanacaktır.

Okur yazar olmayan hiçbir kadının kalmaması için seferberlik başlatılacaktır.

Kadınlar için sağlık hizmetlerini kolaylaştırıcı adımlar atılacaktır.

Kırsal ve dezavantajlı bölgelerde, kadınların sağlık hizmetlerine ulaşabileceği merkezler kurulacaktır. Üreme sağlığı hizmetlerine kadınların erişimi kolaylaştırılacaktır. Kadınların aile planlaması, doğum öncesi ve sonrası bakım hizmetlerine erişimi artırılacaktır.

Özgür, Eşit ve Kurucu Gençlik

Partimiz, gençleri bugünün ve geleceğin asli ve kurucu unsuru olarak görür. Yeni Parti gençlerin potansiyellerini sınırsızca geliştirebildiği, geleceğe umutla bakabildiği ve kendi hayatını özgürce şekillendirebildiği bir ülke inşa etme kararlılığındandır.

Gençlerin karar alma süreçlerine katılımı güçlendirilecektir.

Gençlerin eğitim, barınma, beslenme, ulaşım ve dijital erişim hakları güvence altına alınacaktır.

Burs sistemi genişletilecek, öğrenciler borç yükü altında bırakılmayacaktır.

Kamu yurtları ihtiyacı karşılayacak sayıya ve niteliğe ulaştırılacaktır. Özel yurtlar etkin biçimde denetlenecektir.

Gençlerin ruh sağlığı için ücretsiz, gizlilik esaslı ve erişilebilir psikososyal destek hizmetleri sunulacaktır.

Kamu güvenceli staj, ilk iş, girişimcilik, sosyal girişimcilik ve yeşil-dijital istihdam programları uygulanacaktır.

Gençlerin teknolojiye ve dijital becerilere erişimi kamusal politika haline getirilecektir.

Gençlerin kültür, sanat, spor, bilim, yenilikçilik ve gönüllülük alanlarında kendilerini geliştirebilecekleri yaşam merkezleri yaygınlaştırılacaktır.

BÖLÜM V. DIŞ POLİTİKA, GÜVENLİK VE DİRENÇLİLİK

Dış Politika

Demokratik Türkiye'nin Dünyadaki Yeri

Partimiz güçlü bir kurumsal yapıya dayanan, evrensel ilkelere ve uluslararası hukuka bağlı, saygın ve güvenilir bir dış politika anlayışını hayata geçirecektir. Dış politikada ulusal çıkarları önceleyen, öngörülebilir, uluslararası hukuka bağlı ve güvenilir bir yaklaşım benimsenecektir.

Bu politikayla Türkiye, kurumlarını güçlendiren, yurttaşının refahını merkeze alan, bölgesel ve küresel düzeyde barışı, iş birliğini ve adaleti savunan demokratik bir merkez ülke olacaktır.

Partimizin dış politika vizyonu bir taraftan ülkemizin çıkarlarını kararlılıkla savunmayı bir taraftan da uluslararası ilişkilerde karşılıklı yararı ve kalıcı istikrarı gözetmeyi esas alır.

Dış politika, başta çalışanlar, iş dünyası ve gençler olmak üzere bütün vatandaşlarımızın hem ülke içinde daha yüksek bir refaha erişmesini hem de sınırlarımız dışında daha geniş olanaklara ve hareket özgürlüğüne sahip olmasını sağlayacaktır.

Türkiye'nin uluslararası saygınlığı; hukukun üstünlüğü, demokrasi, ekonomik kalkınma ve istikrar temelinde güçlendirilecektir. Bölgesel ve küresel barış ile istikrara katkı sağlanacaktır.

Ülkemiz binlerce yıllık kültürel birikimi, jeostratejik konumu ve yüzyıllık Cumhuriyet değerleriyle büyük imkânlara sahiptir. Dış politika anlayışımızla Türkiye küresel ve bölgesel ölçekte önemli bir istikrar ve ilham kaynağı olacaktır.

Refah ve İstikrar Temelli Dış Politika Vizyonu

Çok boyutlu, barışçıl ve ulusal çıkar odaklı bir dış politika izlenecektir.

Atatürk'ün "Yurtta Barış, Dünyada Barış" ilkesi dış politika vizyonumuza rehberlik edecektir.

Ülkemizin demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü temelinde Batı İttifakı içerisindeki etkinliği güçlendirilecektir.

Avrupa Birliği (AB) üyelik süreci hızlandırılacaktır. AB üyeliği için gerekli demokratik reformlar hayata geçirilecektir. AB ile Gümrük Birliği Anlaşması güncellenecektir. Ülkemizin Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği, AGİT ve NATO'daki etkinliği artırılacaktır.

Rusya, Çin ve diğer ülkelerle dengeli ve eşitlik temelinde ilişkiler geliştirilecektir. Birleşmiş Milletler, Türk Devletleri Teşkilatı ve İslam İşbirliği Teşkilatı'ndaki etkinlik güçlendirilecektir.

Türkiye'nin çok taraflı uluslararası kuruluşlarda öncü rol üstlenmesi sağlanacaktır.

Bölgesel liderlik; diplomasi, ekonomik iş birlikleri, yumuşak güç ve insani güvenlik temelinde güçlendirilecektir.

Uluslararası anlaşmazlıklarda diplomatik çözüm girişimleri sürdürülecektir, yakın coğrafyalarda barış süreçlerine öncülük edilecektir.

Kıbrıs Türk halkının iradesi esas alınacak; KKTC'nin siyasal eşitliği, egemenliği ve uluslararası hukuktan doğan hakları kararlılıkla savunulacaktır.

Doğu Akdeniz'de Türkiye'nin egemenlik hakları kararlılıkla korunacak, enerji ve kaynak paylaşımında ulusal çıkarlar esas alınacaktır. Orta Doğu, Kafkasya, Karadeniz, Balkanlar, Akdeniz ve Orta Asya'da etkin dış politika yürütülecektir.

Kurumsal Dış Politika ve Dış İlişkiler Reformu

Dışişleri Bakanlığı'nın kurumsal kapasitesi güçlendirilecektir. Dışişleri Bakanlığı liyakat ve kurumsallık esas alınarak yeniden yapılandırılacaktır. Kamu kurumları arasında eşgüdüm sağlanacaktır.

Aktif ve çok boyutlu diplomasi kapasitesi geliştirilecektir.

Türkiye Cumhuriyeti pasaportunun uluslararası saygınlığı artırılacaktır. Dünyanın her yerindeki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının devlet hizmetlerine erişimi sağlanacaktır. Yurt dışında yaşayan vatandaşların ve soydaşların hakları korunacaktır.

Güvenlik

Partimiz güvenliği; özgürlük, demokrasi, hukuk devleti ve insan onuruyla birlikte düşünür. Güvenlik politikası, yurttaşların haklarını sınırlayan değil, haklarını kullanabilecekleri huzurlu ve adil ortamı sağlama görevini yerine getirmeyi hedefler.

Günümüz dünyasında güvenlik yalnızca askeri tehditlerden ibaret değildir. Terör, organize suçlar, düzensiz göç, siber saldırılar, ekonomik kırılganlıklar, enerji bağımlılığı, gıda güvensizliği, toplumsal kutuplaşma, dezenformasyon, iklim krizi ve afetler de ulusal güvenliğin parçasıdır.

Bu nedenle güvenlik politikamız bütüncüdür: Ulusal savunma, yurttaş güvenliği, demokratik kurumların korunması, ekonomik ve sosyal dayanıklılık, siber güvenlik, sınır güvenliği, afet hazırlığı, toplumsal barış birlikte ele alınacaktır.

Ulusal Güvenlik ve Savunma

Türkiye'nin bağımsızlığı, egemenliği ve toprak bütünlüğü tavizsiz biçimde korunacaktır. Savunma politikası; caydırıcılık, teknolojik kapasite, demokratik denetim ve uluslararası hukuk temelinde yürütülecektir.

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin caydırıcılığı güçlendirilecektir.

Kara, deniz, hava, uzay ve siber alanlarda müşterek harekât kapasitesi geliştirilecektir.

Savunma planlaması teknolojik dönüşümle uyumlu hale getirilecektir.

TSK'nın siyaset dışı, profesyonel ve kurumsal yapısı güçlendirilecektir. Demokratik denetim ve kurumsal özerklik birlikte gözetilecektir.

Askeri eğitim sistemi çağın ihtiyaçlarına göre yeniden yapılandırılacaktır. Askeri sağlık kapasitesi güçlendirilecek, askeri hastaneler yeniden açılacaktır.

Askeri personelin özlük hakları, sosyal hakları ve mesleki güvenceleri iyileştirilecektir.

Şehit yakınları ve gazilerin hakları eksiksiz korunacaktır.

Sınır güvenliği teknolojik, fiziki ve istihbari kapasiteyle güçlendirilecektir.

Türkiye, barışı savunan ama haklarını korumakta tereddüt etmeyen güçlü bir savunma kapasitesine sahip olacaktır.

Savunma Sanayii

Türk milletinin ortak birikimi olan savunma sanayii, stratejik bağımsızlığın ve yüksek teknoloji üreten temel alanlarından biridir. Bu alandaki birikim korunacak, geliştirilecek ve daha şeffaf, daha verimli, daha yenilikçi bir yapıya kavuşturulacaktır.

Savunma sanayiinde liyakat ve kurumsal koordinasyon esas alınacaktır. İhalelerde şeffaflık ve adil rekabet sağlanacaktır.

Yerli teknoloji üretimi artırılacak, dışa bağımlılık azaltılacaktır. Yapay zekâ, ileri malzeme, motor teknolojileri, elektronik, havacılık, uzay ve siber güvenlik alanları desteklenecektir.

Savunma sanayiinde oluşan bilgi birikiminden reel sektörün ve KOBİ'lerin faydalanması sağlanacaktır.

Nitelikli insan kaynağının ülkede kalması ve yurt dışındaki uzmanların geri dönmesi için programlar oluşturulacaktır.

Savunma ihracatı dış politika, güvenlik ve insan hakları etkileri gözetilerek yönetilecektir.

Savunma sanayii fonları kamu yararı ve denetim ilkeleriyle kullanılacaktır.

Yurttaş Güvenliği ve Demokratik Kolluk

Yurttaş güvenliği, herkesin sokakta, evinde, okulunda, işinde ve dijital dünyada kendini güvende hissetmesidir.

Terörle, organize suçla, çetelerle, uyuşturucu ticaretiyle, insan kaçakçılığıyla, kara paraıyla ve siber suçlarla kararlı bir mücadele yürütülecektir.

Suçun yalnızca sonuçlarıyla değil, onu besleyen sosyal ve ekonomik koşullarla da mücadele edilecektir.

Kolluk kuvvetlerinin şeffaf, hesap verebilir ve demokratik denetime açık işleyişe kavuşması sağlanacaktır. Bu kapsamda, TBMM bünyesinde kolluk faaliyetlerini izleyen ve raporlayan bir denetim mekanizması oluşturulacaktır.

Polis ve jandarma faaliyetlerinde insan hakları standartları esas alınacaktır. Bağımsız şikâyet ve denetim mekanizmaları kurulacaktır.

Kolluk personelinin çalışma koşulları, özlük hakları ve mesleki eğitimi iyileştirilecektir. Meslek içi yükselmelerde liyakat esas alınacaktır.

Kolluk teşkilatının siyasi tarafsızlığı güvence altına alınacaktır.

Güvenlik, yurttaş karşı değil, yurttaş için örgütlenen bir kamu hizmeti olacaktır.

Siber Güvenlik

Dijital çağda siber güvenlik, ulusal güvenliğin ve bireysel hakların ayrılmaz parçasıdır.

Siber güvenlik ulusal güvenlik politikasının temel başlıklarından biri olacaktır. Kritik kamu ve özel sektör altyapıları siber saldırılara karşı korunacaktır. Kamu kurumlarında düzenli stres testleri ve güvenlik tatbikatları yapılacaktır.

Kişisel verilerin korunması ve yurttaş mahremiyeti güvence altına alınacaktır.

Siber suçlarla mücadele kapasitesi artırılacaktır.

Dijital tehditlere karşı kamu, özel sektör, üniversiteler ve sivil toplum arasında iş birliği geliştirilecektir.

Siber güvenlik, sansür veya denetim aracı değil, özgürlükleri ve kamusal düzeni koruyan hak temelli bir güvenlik alanı olarak düzenlenecektir.

Göç Yönetimi ve İnsan Hakları

Partimiz, göç yönetimini insan hakları, ulusal güvenlik, toplumsal uyum ve uluslararası iş birliği temelinde ele alır. Düzensiz göçe karşı kararlı, kayıt dışılığa karşı etkili, hukuka ve insan onuruna bağlı bir politika izlenecektir. Türkiye'nin göç politikası şeffaf, ölçülebilir, denetlenebilir ve kurumsal olacaktır.

Sınır güvenliği güçlendirilecektir. Düzensiz göçe ve yasa dışı geçişlere karşı sıfır tolerans uygulanacaktır. İnsan ve göçmen kaçakçılığı yapan suç ağlarıyla kararlı şekilde mücadele edilecektir.

Güvenli, onurlu ve gönüllü geri dönüş politikaları geliştirilecektir.

Göç yönetiminde veri temelli erken uyarı ve kriz hazırlık mekanizmaları kurulacaktır.

İklim göçü, toplu göç hareketleri ve bölgesel krizlere karşı senaryo temelli planlama yapılacaktır.

Göç yönetiminde Avrupa Birliği, komşu ülkeler ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği ulusal çıkarlar ve karşılıklı sorumluluk temelinde yürütülecektir.

Düzenli göç kapsamındaki kişilere yönelik uyum programları geliştirilecek, kadınlar ve çocuklar için özel koruma mekanizmaları uygulanacaktır.

Dirençlilik

Dirençlilik, bir ülkenin riskleri öngörme ve azaltma, krizler karşısında toplumu ve temel kurumlarını koruyarak işleyişini sürdürebilme, krizlerden daha güçlü çıkarak geleceği güvence altına alma ve güvende olma kapasitesidir.

Partimiz, dirençliliği güvenlik anlayışının ayrılmaz parçası olarak görür. Afetler, iklim krizi, ekonomik şoklar, siber saldırılar, dezenformasyon, demografik dönüşüm, salgınlar, gıda ve enerji krizleri karşısında dirençli ve hazırlıklı bir sistem kurulacaktır.

Dirençli Devlet ve Gelecek Sorumluluğu

Partimiz, devlet işleyişini sürdürmenin yanında belirsizlikleri yönetmeyi, kurumsal hazırlık kapasitesi geliştirmeyi ve kriz anlarında toplumun kendisini korumasını sağlayacak tedbirler almayı temel öncelikler olarak değerlendirir. Geleceğe hazırlık yapmak, gelecek sorumluluğu ile hareket etmek bir dirençlilik ve güvenlik yatırımıdır. Bugüne dair karar alırken gelecek kuşakları da gözetmek temel ilkedir.

Uzun vadeli stratejik planlama kurumsallaştırılacaktır. Eğitim, ekonomi, teknoloji, nüfus, iklim, afet ve güvenlik politikaları birlikte planlanacaktır. Kurumların kriz hazırlık kapasitesi artırılabilecektir. Kamu yönetiminde veri, bilim, liyakat ve öngörü esas alınacaktır. Kuşaklar arası adalet politika yapımının temel ilkesi olacaktır.

Dirençli Kentler ve Afet Yönetimi

Türkiye'nin tüm kentleri depreme, sele, yangına, kuraklığa, sıcak hava dalgalarına ve diğer afet risklerine karşı güvenli hale getirilecektir.

Afet yönetimi yalnızca kriz sonrasında müdahale değil; öncesinde risk azaltma, hazırlık, dayanıklı yapılaşma, doğru planlama ve toplumsal bilinçlendirme sürecidir.

Afet yönetimi risk azaltma temelli yeniden yapılandırılacaktır. Kent planlaması afet bilimi, ekolojik denge ve sosyal adalet ilkelerine göre yapılacaktır.

Merkezi yönetim, yerel yönetimler, meslek odaları, üniversiteler ve sivil toplum arasında güçlü koordinasyon kurulacaktır.

Yapı stokunun güvenli hale getirilmesi için kapsamlı program uygulanacaktır. İmar ve yapı denetim sistemi güçlendirilecektir.

Afet yasası ve yapı güçlendirme mevzuatı güncellenecektir.

Sanayi bölgeleri, enerji tesisleri, ulaşım hatları, su ve iletişim altyapısı afetlere dirençli

hale getirilecektir. Afet finansmanı için sigorta, tahvil ve kamu destekli güvence mekanizmaları geliştirilecektir.

TSK'nın afetlerde destek rolü güçlendirilecektir.

İstanbul başta olmak üzere yüksek riskli kentler için özel afet risk azaltma programları uygulanacaktır.

Afet politikalarında barınma hakkı, bilgiye erişim, katılım ve çevre hakkı güvence altına alınacaktır.

Kentler, rant odaklı değil, güvenli, adil, erişilebilir, yeşil ve yaşanabilir mekânlar olarak planlanacaktır.

Demografik Dirençlilik

Partimiz aile ve nüfus politikalarını hak temelli bir perspektifle ele alır . Demografik dirençlilik; toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı, sosyal devlet odaklı ve özgürleştirici bir anlayışa dayanır.

Çocuk sahibi olmayı zorlaştıran ekonomik ve sosyal koşullar ortadan kaldırılacaktır.

Barınma, eğitim, sağlık hakları, kamusal bakım hizmetleri ve herkes için gelir güvencesi tesis edilecektir.

Kadınların çalışma yaşamından kopmadan ebeveynlik sorumluluğunu paylaşabildikleri bir düzen kurulacaktır. Kreş, bakım hizmetleri, ebeveyn izinleri ve çocuk destekleri yaygınlaştırılacaktır.

Gençlerin ülkede kalmasını sağlayacak nitelikli iş, özgürlük ve gelecek güvenliği sağlanacaktır.

Aktif ve sağlıklı yaşlanma politikaları uygulanacaktır. Yaşlı bakım sistemi kamusal güvenceye alınacaktır.

Tersine iç göçü destekleyen bölgesel kalkınma politikaları geliştirilecektir.

Kırsal alanlar ve küçük kentler üretim, yaşam ve sosyal hizmet imkânlarıyla güçlendirilecektir.

Demografik dirençlilik, bireylerin yaşam tercihlerini özgürce yapabildiği, çocukların yoksulluğa mahkûm olmadığı, gençlerin umutla ülkede kaldığı, yaşlıların onurla yaşadığı bir sosyal düzenle sağlanacaktır.

YENİ
PARTİ